

دیدگاه

فریدون صدیقی:
هفته کتاب
هفته احترام به
معرفت، کلمه
و کتاب است

۱۵

خبر

مدیر عامل سازمان
تأمین اجتماعی:

طرح بیمه های
خویش فرما

برای نویسندگان
اجرامی شود

۱۴

تازه ها

گلستان قرآن ویژه
نخستین نشست
خدامان قرآن کشور
منتشر شد

سخنان وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی
در مراسم تجلیل از پدیدآورندگان

۲

جشنواره کتابخانه های خانگی برگزار شد

کتاب یعنی زندگی

در بیانیه هیأت باور آن جشنواره کتابخانه های خانگی آمده است:
کتاب یعنی زندگی و زندگی، کتاب بیجده ای است که ما هم نویسنده و هم فرمان آن
هستیم. کتاب یعنی زندگی و کتابخوانی یعنی زندگی کردن و تقدیر از کتاب و
کتابدوستان یعنی پاس داشت زندگی و کوشش برای زندگی بهتر.

۴

گزارش روز

مخاطبان ایکس! کودکان و کتاب هایشان

۸

روز کتاب و کودک

امروز همایش
ادبیات کودک و نوجوان
برگزار می شود

اعلام اسامی
برترین تصویرگران
کتاب کودک و نوجوان

اگر مسؤل هفته
کتاب بودید
چه می کردید؟

محمدجواد حجتی کرمانی
غلامحسین ابراهیمی دینانی
دکتر ناصر کاتوزیان
علی اشرف درویشیان
تریاقل ایاغ و هماروستا
پاسخ داده اند

۱۲

چهره به چهره با برگزیدگان

گفت و گوهای کتاب هفته با

مراد فرهادپور: منتقد و مترجم، دکتر کوروش صفوی: مؤلف و مترجم
علی پایا: کنترای فلسفه علم و نویسنده، دکتر سعید حمیدیان: مؤلف و محقق

مرجان کشاورزی آزاد: نویسنده آثار کودک و نوجوان، مصطفی علی مدد: مدرس و مؤلف کتاب های حسابرسی و...

۱۶

گزارش

نخستین نشست بررسی جایگاه آثار و مفاخر ادبی ایران در جهان

۲

جشن کتاب روز

فستیوال روز کتاب، **صنعت و کارگرداری** برنامه‌های روز کتاب، صنعت و کارگرداری، جشنوارهٔ گریمادشت روز کتاب، صنعت و کارگرداری، نشست تخصصی بررسی مسائل کتابخوانی یا موضوع «کتاب و مخاطب شناسی» افتتاح سومین نمایشگاه کتاب استان ایلام

فستیوال روز کتاب ودانش آموز مراسم تجلیل از دانش‌آموزان برتر کتابخوان و کتابداران فعال مدارس متوسطه کشور

- نشست تخصصی بررسی مسائل کتابخوانی یا موضوع «کتاب و دانش آموز» - نشست نقد و بررسی کتاب زندگی امام باقر (ع)

فستیوال روز کتاب خادمان نشر و حامیان نسخ خطی تجلیل از پیشگامان و خادمان علم، مراسم تقدیر از حامیان نسخ خطی گروه‌های بررسی اساتاد کتابهای تکمیل‌های اطلاعائی کتاب کشور

فستیوال روز کتاب و پدیدآورندگان معرفی و اهدای جایزه به کتاب‌های شوقی نوزدهمین دوره کتاب سال

تجلیل از برگزیدگان جشنواره کتابخانه‌های خانگی سی‌سی‌پرسی حضور بین المللی بزرگان ادب ایران در جهان

فستیوال روز کتاب و خانواده - بخش ویژه برنامه روز کتاب و خانواده از شبکه ۲ سیما به صورت زنده - تقدیر از کتابداران نمونه استان تهران در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

- سی‌سی‌پرسی مسائل کتاب کودک در ایران موضعیت شعر کتاب کودک

- بررسی وضعیت داستان کودک - بررسی وضعیت اقتصاد نشر و ادبیات کودک - بررسی وضعیت ادبیات ترجمه در کتاب کودک - بررسی وضعیت تئاتر کودک - موانع انتشار و آینده کتاب‌های تصویری - کارگاه آموزشی کاربرد اینترنتی - جشن انتشار نخستین شماره کتاب ماه کودک و نوجوان - نشست خدامان قرآن کریم

روژه‌های دیگر

روز کتاب ایران در جهان - سمینار بررسی جایگاه کتاب‌های ادبی در توسعه بین المللی نشر ایران

- سمینار بررسی حضور بین‌المللی بزرگان ادب ایران در جهان - نشست تخصصی مسائل کتابخوانی یا موضوع «کتاب و خانواده»

- کتاب‌های کودک و نوجوان و حمایت‌های دولتی **روز کتاب و ادب پایدار** - دومین جشنواره ادبیات دفاع مقدس - نشست تخصصی با موضوع «کتاب و زنان» - نشست کاروبر دزمینه با پارک در میلاّت تجاری کتاب

- نشست بررسی وضعیت کتاب‌های جنگ منتشر شده از سال ۱۳۹۵ بعد - انجمن‌ت و مخاطب کتاب کودک و نوجوان - معرفی و تقدیر از کتابداران نمونه و خادمان فرهنگ در بخش کتابخانه‌های عمومی

روز کتاب و دانشجو - مراسم تجلیل از دانشجویان نویسنده برتر

- نشست کتاب و جوان

- مراسم تقدیر از برنامه خبرنگاران برگزیده

- تجلیل از استادان پیشگوست رشته کتابداری، کتابداران

دانشگاهی و نشران دانشگاهی

روز کتاب کتابخانه و کتابدار

یک روز پس از بازدیدت بدون اعلام قبلی محسن گودرزی پژوهشگر، احمد مسجدجامعی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در مراسم تجلیل از پدیدآورندگان کتاب‌های شوقی سال ۸۰ که صبح پنجشنبه در تالار وحدت برگزار شد، به اشاره به پژوهش از این سخن و در افتاده به یاداشت وی گفت: اگر نویسنده و محقق نتواند از امتیاز برخوردار باشد، اشتراک تجربه‌اندوزی و تراکم علم و دانش و پژوهش که لازمه هر نوع پیشرفت است حاصل نخواهد شد.

در این مراسم که در تالار وحدت برگزار شد، علی‌اکبر مصطفیانپور معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، شریف زاکان مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی، تعدادی از مسئولان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمعی از نویسندگان و نشران حضور داشتند. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی اشاره کرد: اندیشه، فکر و تأمل صریحا یک حرکت فردی نیست، چنانچه مطالعه هم یک حرکت فردی نیست و جمعیه همی از آن حاصل می‌شود. توجه به این جایگاه وظیفه‌ای است که بر دوش متریان و سیاستگذاران است و سوده جمعی از آن حاصل می‌شود. سوده‌ی که منجر به رشد فکری، توسعه فرهنگی، اجتماعی و صنعتی می‌شود.

وی تصریح کرد: آنچه ما به عنوان کرامت انسانی از نام می‌بریم و نباید نادیده آنسانی جمهوری اسلامی آن نام یعنی پیش از همه تأکید بر آن داده، دارای چشمه‌های مختلفی است که امتیاز خاطر یکی از آنهاست امتیاز

سخنان وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در مراسم تجلیل از پدیدآورندگان

حقوقی، شغلی و اقتصادی در نتیجه‌های دیگر آن را در برمی‌گیرد. دنیای امروز در حوزه‌های مختلف در جریان تحولات فکری و فرهنگی قرار دارد و اگر ما نتوانیم در جریان این تحول قرار بگیریم، عقب می‌مانیم و این عقب‌ماندگی امتیاز ما را می‌زداید.
وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در سخنانش نیز تحقیقی که چندین پیش‌تر توسط محسن گودرزی در مورد وضعیت کتاب و نشر در کشور انجام شده، اشاره کرد و گفت: من بسیار متأسف شدم از اینکه شیدم ایشان که تحقیقات اصلی‌شان مسائل پدیدآورندگان بود، بازدیداشت شده‌اند. اینجااست که وجه دیگری از امتیاز که تلاش برای بهره‌گیری از دستاوردهای دنیای امروز است؛ یعنی امتیاز حقوقی مطرح می‌شود در گذشته موارد زیادی را شاهد بوده‌ام که نویسنده، مترجم یا محقق شناخته می‌راند به می‌گردد ولی جایگاهی برای دستگیری به آن وجودنداشت. می‌افسا حقوق مؤلف رای عنوان تخصصی که در طرح یا عنوان یک اثر نقش اساسی داشته است تعبیر می‌کند.
مسجدجامعی افزود: بر اساس تحقیق آقای گودرزی مؤلفان و نشران به دو گروه حرفه‌ای و غیرحرفه‌ای تقسیم می‌شوند و این تفاوت بنیای سیاست‌های عام حوزه فرهنگ در کمک و مساعدت به بخش حرفه‌ای محسوب می‌شود؛ زیرا اساساً ما سیاست تخصصی کردن نشر است. تخصصی شدن اقتصادی امروز است و هر رشته‌ای که سویی تخصصی‌شده‌اند، پیشرفت می‌دهد.

وی خاطرنشان کرد: اگر نظام ما اصل و سنای حضور را بر تفکر نهاده است و رشد و گسترش خود را در همه ابعاد در این حوزه جست‌وجو می‌کند، چه جایگاهی برای آن تعریف کرده است؟ تعریف کتاب در این حوزه عنصری است که به نظر می‌رسد باید مورد توجه خاص قرار گیرد. در حال حاضر تمام کتاب‌های با کتاب به این معیارس و کاردارند، منشأ خلایق هستند.

یعنی کتاب را یکی می‌توان به عنوان زیربنایی همه هر صده‌های فرهنگ، هنر، علم و فناوری تلقی کرد. بنابراین موفقیت کتاب هم به لحاظ توسعه فکری و اجتماعی به لحاظ بنیای توسعه‌یافتگی از جایگاه ویژه‌ای

با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد:

نخستین نشست بررسی جایگاه آثار و مفاخر ادبی ایران در جهان

نخستین نشست بررسی جایگاه آثار و مفاخر ادبی ایران در جهان پنجشنبه شب به میزبان هم فرش برگزار شد. در این نشست که با مشارکت دبیرخانه جایزه جهانی

کتاب سال جمهوری اسلامی ایران، دفتر توسعه بین‌المللی نشر و با همکاری ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان‌ها برگزار شد. احمد مسجدجامعی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی اشاره به این که در طول سال‌های گذشته به بررسی جایگاه آثار و مفاخر فرهنگی و ادبی ایران در جهان توجه عمده‌ای نشده است، گفت: البته نباید تصور کرد که همه فرهنگ و دانته‌های ما به گذشته مربوط می‌شود و ما در حال حاضر در مقابل مدرنیته چیزی برای عرضه نداریم. احمد مسجدجامعی افزود: هنوز فرهنگ ما در جهان می‌تواند با برخی فرهنگ‌ها رقابت کند، مثلاً گفت و گوی تمدن‌ها که اکنون، ملین جهانی پیدا کرده از دل همین فرهنگ برخاسته است.

وی با تأکید بر این که زبان فارسی در بسیاری از کشورهای جهان شناخته شده، گفت: باید زبان و بنیانی بدانیم که با آن بتوانیم ادبیات و معارف خود را به جهان انتقال دهیم. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به موفقیت شعر استاد شهریار در عرضه‌های جهانی گفت: شهریار به خاطر شش‌شهر برزانی دیگر، توانست حوزه‌ای از جهان غیرفارسی را مجذوب کلام خود کند.

مسجدجامعی در پایان گفت: باید روابط خود را با مراکز

ایران شناسایی تعریف کنیم.
فرانواده این نشست، معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، علی سخنگو لاکامی فرهنگی ایران از جمله کتاب و معرفی ایران به جهان عنوان کرد.

علی اصغر رمضانپور در باب جهانی شدن کتاب ایران

برخود را است.
علی اصغر رمضانپور معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز در سخنانی حضور پدیدآورندگان در مراسم تجلیل از حامیان نسخ خطی کتاب کشور را ضروری دانست و گفت اگر شرایط حضور نویسندگان و مؤلفان که پدیدآورندگان دنیای کلمات هستند، در جامعه فراهم نشود، بایدبه غیبت پدیدآورندگان مواجه خواهیم شد و این غیبت در حیات ذهنی حیات سیاسی و اجتماعی جامعه تأثیر خواهد گذاشت.
وی سپس افزود: نویسنده یک اثر کسی است که دیگران را به همگامی، اخلاص و خوش‌صوت می‌کند. پدیدآورند یک اثر پیش از هر چیز دعوتی است. از دیگران، برای اندیشیدن یا کسی که اثر را به وجود می‌آورد.

رضانپور تصریح کرد: نویسنده، مترجم و مؤلف از طریق اثرش جامعه را به هدایتش یا خوددعت می‌کند و مردم به واسطه نویسنده یا هم در این هم‌اندیشی شرکت می‌کنند. به این معنا که مؤلفان، رسانه‌ای است که عمل ارتباط میان مردمی است که می‌خواهد با هم پدیدشد و با هم حرف بزند.

رضانپور افزود: وقتی فرایند هم‌اندیشی و گفت‌وگو در جامعه شکل بگیرد، با غیبت نویسنده مواجهیم و طبیعا در دنیای ذهنی و زندگی روزمره ما هم نویسنده غایب خواهد بود. در صورتی که هم پدیدآورندگان احساس کنند که حرف آنها جدی گرفته نمی‌شود و ما از طریق یک فرایند هم‌دلی و هم‌رئانی خودمان را میهمان تفکر و اندیشه آنها نمی‌دانیم، میان ما و نویسندگان جدایی می‌افتد هر دو گروه از این جدایی مضطرب می‌شوند.

وی در پایان اظهار امیدواری کرد تا در نظام مدیریت جمهوری چارچوب ایجاد شود که از کتابکسب کند، نویسنده و خواننده و غیبت پدیدآورندگان در جامعه جبرانگیری کند.

صورت مکتوب انجام می‌شود.
رسول پشتری، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی دیگر سخنران این نشست، گفت: هشتاد درصد از جوانان، مفاخر ادبی ما را نمی‌شناسند این موضوع جای تأسف دارد.

حمیدرضا چغازی مدیرکل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مرکزی نیز سخنانی گفت: آنچه از گذشته‌ها برای ما باقی مانده، سرازاری انفرادی نیست و باید با عمل ثروت و صلاحیت فرهنگی حلقهٔ تنگ دکتر معینایی، نخستین سخنران این نشست، تاریخ و فرهنگ ایران بعد از اسلام را به دو بخش تاریخ و تاریخ معاصر (بعد از مشروطیت) تقسیم کرد و گفت: بزرگداشت‌ها به شخصیت‌های بعد از مشروطه توجه نمی‌کنیم و این بزرگان ناشناخته‌هایی می‌مانم.

سپس فضل الله حلفائی معاون فرهنگی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان چهارمحال و بختیاری خلاصه‌ای از زندگی و شرح آثار میرزا تقیبه دستمان بی که یکی از نخستین مؤلفان دستور زبان فارسی و شاعران بنام عصر خود بوده است، را بیان کرد.
سختوران حلفائی این نشست، محسن حسین ریاحی (سختن) از اسفهان، حسین سیرت، معاون کتابخانه‌های استان یزد و سوفدی معاون فرهنگی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خراسان بودند که به ترتیب دربارهٔ فعالیت‌های انجام شده در ارتباط با معرفی مفاخر فرهنگی و ادبی مطالبی به صورت مقاله عنوان کردند.

پایان بخش اولین نشست بررسی جایگاه آثار و مفاخر ادبی ایران در جهان، ایراد مقاله‌ای کوتاه توسط فریبه رازی در خصوص یافتن راهکارهای جهت گسترش معرفی فعالیت‌های فرهنگی و هنری در ایران در جهان بود.

مراسم تجلیل از کتابداران کتابخانه‌های استان تهران، هم‌آنان همزمان با دومین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران با حضور علی‌اصغر رهنمایپور، معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، مینا خواجه‌نوری، مدیرکل ارشاد استان تهران، مسؤولان فرهنگی کشور، رؤسای ادارات ارشاد استان تهران و کتابداران نمونه کتابخانه‌های این استان برگزار شد.

در ابتدای این مراسم، مینا خواجه‌نوری، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران، از تجلیل از دربارۀ ثروتم تجلیل و ارج نهادن به زحمات کتابداران استان تهران گفت. تهران وضعیت ویژه‌ای از جهت تعداد مراجه کنندگان به کتابخانه‌ها دارد و در این راه مشکلاتی هست که کتابداران ما در کتابخانه‌ها با آن مواجه‌اند.

همین امر موجب می‌شود ارج نهادن و تجلیل از آنها جدی‌تر محسوب شود. وی کتابخانه را مکانی مطلوب برای ترویج و مادت می‌کتابخوانی دانست و گفت: «موتواژه اولین کارکن آشنایی کودک با کتاب است و اگر موضوع کتاب و کتابخوانی بتواند جایگاه خود را در خانواده به عنوان یک رفتار پیدا کند، بی‌تردید تأثیر بسزایی در رونق مطالعه خواهد داشت.

وی در ادامه افزود: انسان پر از پرسش است و همواره در زندگی به دنبال یافتن پاسخ است.

خواجه‌نوری با ذکر این مطلب که قطعاً در این مسیر، کتاب پاسخگوی تمام سوالات است، گفت: انسان‌هایی که درعرصه قلم فعالیت می‌کنند، کسانی هستند که راهنما و پاسخگوی تمامی این پرسش‌ها هستند. مدیر کل ارشاد استان تهران، اظهار داشت: ما در جامعه‌ای زندگی می‌کنیم که تا یک‌مقام معظم رهبری و ریاست جمهوری متضمن احیای فرهنگ کتابخوانی در خانواده و جامعه است. بنابراین، پیگیری مسائل مربوط به کتاب در جامعه اهمیت فراوان دارد. وی با تقدیر از اهتمام وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در حوزه کتاب و توجه ویژه به مسئول کتابداران استان تهران را به عنوان یک فعالیت ملی مورد تأکید قرار داد.

خواجه نوری با اشاره به جمعیت تهران و میزان مراجعه به کتابخانه‌های این استان، عنوان کرده به دلیل محدودیت‌هایی که گریزناپذیر کتابخانه‌های استان تهران است، مشکلات کتابداران و کتابخانه‌های این استان

وی در ادامه از برگزاری اجلاس سراسری کتابخانه‌های عمومی کشور در آینده‌ای نزدیک خبر

داد و برپیشنهاده تشکیل انجمن کتابداران تهران به منظور تشکیل گروه‌های تخصصی کتابداری تأکید کرد. در ادامه این مراسم، علی‌اصغر رهنمایپور معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، با اشاره به جایگاه کتاب و کتابداری در عرصه دانش معاصر، گفت: بزرگترین دایره‌المعارف‌هایی که اساس علم امروز تلقی می‌شود، حاصل تلاش و تألیف کتابداران است.

به گفته وی، در تاریخ ایران افراد بسیاری از جمله ابوعلی سینا،خواجه‌نصیرالدین طوسی،خواجه‌نظام‌الملک وپایزکمه‌ر را می‌توان سراغ گرفت که از یک سو سخنان جمع آوری علم آن دوران بودند و از سوی دیگر از موضع حکومت وارد کتاب شد و بودند. فرست برعکس آن ستنی که در بعضی از تمدن‌ها به انهدام و امحاء کتابخانه‌ها می‌رسید. معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بر نقش کتابداران در فراینددنیای جدیدکتابداری تأکید کرد و اظهار داشت: اگر امروز کتابداران ما در شرایط سختی به سر می‌برند، به دلیل آن است که اهمیت کتابداری در مدیریت فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و

سیاسی جامعه ما به خوبی فهم نشده است. رهنمایپور با تشبیه نقش کتابداری در مدیریت فرهنگی به سیستم بانکداری در مدیریت اقتصادی جهان، کتابداران را بانکدارانی دانست که به ترویج و شناسایی جریان اطلاعات در جامعه می‌پردازند. وی با بیان این مطلب که مهمترین عامل در ترویج جریان اطلاعات، ارتباط با حوزه‌های مرتبط با آن رشته در سطح بین‌المللی است، افزود: سازمان جهانی کتابخانه‌ها، با هدف ارتباط بین کتابخانه‌های دنیا، به عنوان پایگاه‌های تولید علم در دنیا، تشکیل شده‌است. رهنمایپور دلتش از یک فرایند دوسویه در جامعه معرفی کرد و اظهار داشت: تولید و مصرف در سوی دانش در جوامع هستند و ما در هنگام استفاده از دانش به درک تازه‌ای از آن می‌رسیم.

معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی،

سپاسداشت

فرهنگی به سیستم بانکداری در مدیریت اقتصادی جهان، کتابداران را بانکدارانی دانست که به ترویج و شناسایی جریان اطلاعات در جامعه می‌پردازند. وی با بیان این مطلب که مهمترین عامل در ترویج جریان اطلاعات، ارتباط با حوزه‌های مرتبط با آن رشته در سطح بین‌المللی است، افزود: سازمان جهانی کتابخانه‌ها، با هدف ارتباط بین کتابخانه‌های دنیا، به عنوان پایگاه‌های تولید علم در دنیا، تشکیل شده‌است. رهنمایپور دلتش از یک فرایند دوسویه در جامعه معرفی کرد و اظهار داشت: تولید و مصرف در سوی دانش در جوامع هستند و ما در هنگام استفاده از دانش به درک تازه‌ای از آن می‌رسیم.

معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی،

سپاسداشت

گزارش مراسم معرفی کتابداران نمونه استان تهران

کتابداران به شناسایی و توزیع جریان اطلاعات در جامعه می‌پردازند

وجود فرایند اطلاع‌رسانی در دو سوی خط دانش را مورد تأکید قرار داد و حوزه اطلاع‌رسانی در فرایند دانش را به مثابه شاهراه‌هایی دانست که امکان تبادل اطلاعات را میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان دانش فراهم می‌سازد.

وی با اشاره به فقدان این شبکه اطلاع‌رسانی در کشور، گفت: سازمان جهانی کتابخانه‌ها، به کتابداران می‌آموزد چگونه کتابداری کنند. اما به آنها نمی‌گوید موفقیت و نقش کتابداران چیست؟

رهنمایپور در ادامه افزود: آنان نیازی نمی‌بینند که یک کتابدار در ایران اینجا را بداند، چرا که هدف آنها گرفتن اطلاعات از کتابداران ایران است. وی نقش کتابدار را در جامعه، تاریخی دانست و گفت: فرایند این تحول تاریخی را در جهان می‌بینیم اما چه اتفاقی افتاده که وضعیت کتابداران ما به چنین شرایط سختی است که تمام خواجه‌نوری به آن اشاره کردند، باید علت را در این جا جست‌وجو کنیم که این نقش در مدیریت فرهنگی ما لحاظ نشده‌اند.

وی یادآور شد، ما هم‌اکنون خود را از شبکه‌های

فعال اطلاعات دنیا کنار کشیده‌ایم.

رهنمایپور در بخش دیگری از سخنان خود گفت: کتابدار امروز یک عنصر متغعل و یک کارآمد باوظایف محدود نیست، بلکه کتابدار جزئی از فرایند میانه اطلاعات بین این مجموعه به شمار می‌آید و هر کتابخانه یک حوزه اسیل برای این امر است. وی با بیان این نکته که در کشور ما به نقش غیر فعال کتابخانه‌ها به عنوان مکانی برای مطالعه گروهی از مخاطبان اهمیت داده می‌شود، گفت: هر کتابخانه دو دنیای فعال و غیرفعال دارد. دنیای فعال کتابخانه‌ها عبارت از دنیای مخاطبان و امانت‌گیران کتاب و تبادل اطلاعات است و دنیای غیرفعال آن، استاد و مدارک است به این معنی که کتابخانه‌ها مکانی برای بهره‌گیری مخاطبان از این استاد و مدارک هستند. وی ضمن دعوت از کتابداران به مشارکت در

حوزه کتابداری، حضور در این مشارکت را لازمه باارزشت به نقش فعال کتابخانه‌ها دانست و تأکید کرد: کتابدار، مدیریت فرایند اطلاعاتی در کشور به حساب می‌آید و نیازمند به فرایند روش‌شناسی، میدانی و تولید فکر فعال است.

وی همچنین گفت: تجربه یک کتابدار کمتر از تخصص یک بانکدار ارشد نیست. با این تفاوت که کتابدار با کالای جدیدی به نام اطلاعات روبه‌رواست. وی بر لزوم بازیگری در نگاه‌های جامعه از کتابدار و شکل کتابداری تازه و نیز پیش‌بینی مدیریت فرهنگی کشور از موفقت کتابداران تأکید کرد و گفت: آفتاب به کار نشستن کتابداران با این اهداف ضروری است. رهنمایپور در ادامه افزود: دوستان ما در سازمان مدیریت و مسؤولان فرهنگی و نیز مسؤولان استان باید سعی نشان گذاشته کتابخانه‌ها را به آنها برگرداند. وی پیشنهاد کرد تا کمیته‌ای با عنوان کمیته پشتیبانی از انجمن کتابخانه‌ها شکل گیرد. معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وظیفه این کمیته را بهبود ابراز امیدواری کرد. حضور ملک محمدی رئیس هیأت انبای کتابخانه‌های کشور در پیشرده اهداف تازه انجمن کتابداری و بهبود وضعیت کتابخانه‌ها و نگاه عمومی جامعه به آنها تأثیرگذار باشد.

در ادامه این مراسم عورت‌پاره، مدیر امور کتابخانه‌های استان تهران، طی گزارشی به معیارهای ملاک انتخاب کتابخانه‌ها و کاربدهای برتر اشاره کرد و در پایان، به ۳۱ نفر کتابدار نمونه استان تهران اهدا شد. همچنین به روزیو کتابدار نمونه کشور نیز، جوایزی تعلق گرفت. فهرست برگزیدگان به این شرح است:

کتابداران نمونه شهر تهران
۱. محترم هدایتی، ۲. علی‌ابراهیم ۳. زهراسلطانی، ۴. سیدما نام‌آزوبیان، ۵. فاطمه منبشی، ۶. میترامدھی، ۷. فرشته رضایی مقدم، ۸. محمدرضا بامدادی، ۹. فاطمه فیض‌آبادی، ۱۰. ویلا ظهیراعظمی، ۱۱. علی‌اصغر قدسی، ۱۲. رضا واحدی، ۱۳. رضا منجم

کتابداران نمونه شهرستان کرج
۱. فاطمه جهانشاهی، ۲. عصمت نجات اسلامی، ۳. سیده مانتقی، ۴. ناهد رفیعی‌زاده، ۵. ۸. منیژه کردستانی، ۹. زهرا نوری، ۱۰. محمد رضوانی‌زاده محمد زین‌الدین مینند، ۱۱. محمد رضوانی‌زاده

کتابداران نمونه شهرستان ورامین
۱. رضا حدیفی جعفری، ۲. عفت میرزایی، ۳. سجاد معتمدی

کتابداران نمونه شهرستان شهریار
۱. ناصر باغانی، ۲. اصمان‌الله عباسی مختاری،

کتابداران نمونه شهرستان اسلامشهر
۲۸. فریبا سرزایی

کتابداران نمونه شهرستان اسلامشهر
۲۹. فاطمه پانزاده، ۳۰. جواهر مهدی‌پور

کتابداران نمونه شهرستان وی

۳۱. رحمت‌الله اسماعیلی، ۳۲. علی‌اکبر قربانی رستمی

کتابداران نمونه شهرستان شازند

۳۳. بیوش حیدری، ۳۴. سعید روزیز

کتابداران نمونه شهرستان ساوجبلاغ

۳۵. ولی‌الله اصل دهقان، ۳۶. دوگان آقا احمدی

کتابداران نمونه شهرستان ریاط کریم

۳۷. رضا فریسی، ۳۸. مهژان خزانی پور

کتابدار نمونه شهرستان مازند

۳۹. مریم علی براری

کتابدار نمونه شهرستان کاندک

۴۰. اصمان احمدی

کتابدار نمونه شهرستان فیروزکوه

۴۱. رضا زارنگی

کتابداران نمونه در سطح کشور

۱. مرضیه هاشم‌زاده از شهرستان وی، ۲. مریم رحیمی مسؤول انجمن کتابخانه‌های عمومی تهران

شماره ۹۱، شنبه ۱۳۸۱/۱۱/۲۸

۳

کتاب ماه کودک و نوجوان، یکی از هشت کتاب ماه است که تاکنون به رونق‌بخش خود خوب عمل کرده و در بحث و بررسی و نقد کتاب در حوزه کودک موفق حرکت کرده است و علاوه بر انتشار نشریه، نشست‌های تخصصی برای منتقدان تصویرگری، شعر، داستان و در هر ماه برگزار می‌کند.

مهرداد حجوتی، سردبیر کتاب ماه کودک و نوجوان نیز از جمله سردبیرانی است که از ابتدای کار انتشار نشریه، مدایرت آن را برعهده داشته است وی در پاسخ به سؤالات ما از نقشه‌فصلنامه و فوت‌های نشریه خود گفته است

سؤال اول من این است که وقتی به جلد کتاب ماه کودک و نوجوان نگاه می‌کنیم، بیشتر به یاد کودکان نوجوانان می‌افتیم اما وقتی داخلش را نگاه می‌کنیم، می‌بینم که این نشریه برای بزرگترهای کودک و نوجوان است. اصلاً کتاب ماه کودک و نوجوان چکار می‌کند؟

کتاب ماه کودک و نوجوان، مشخصاً، برای بزرگترهای تخصصی، پژوهشگران، منتقدان، نویسندگان، مدیران، معریان، بررها و مادرهایی است که به کتاب کودک علاقه دارند یا اینکه با کتاب و ادبیات و خوانش‌های کودک سر و کار دارند.

حرفه‌هایمان از آثار تصویرگری کتاب‌های کودک و نوجوان و با آثار تصویرگران کتاب کودک و نوجوان انتقاد می‌شود برای اینکه به نوعی هم چنانچه نقد ما می‌ماند بیشتر شود، هم حیثیتی من و تصویر را تأکید کنیم. چون در ادبیات کودک بر خلاف ادبیات بزرگسال، تصویرها اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد بنابراین، بهترین فرصت برای زدن یک تیرزه دو نشان این است که هم چنان‌هایی به جلد و هم شخصیتی به مجله بدجمله، به خاطر آنکه شما یک بار دیدن می‌فهمید که این مجله برای کودک و نوجوان است و از طرفی هم تصویرگران کتاب کودک می‌توانند آثارشان را روی جلد مجله مطرح کنند. آن هم خیلی جای نگارنی ندارد و این طور نیست که بچه‌ها بول بدنند، مجله را بخرانند و بعد ببینند که اشتباه کرده‌اند، چون روی آن نوشته شده کتاب ماه کودک و نوجوان، ماهنامه تخصصی نقد و بررسی کتاب ماه و بعد ماوریتی که برده‌ای شده‌شان روی جلد انتخاب شده، آمده است. مطالعه همه آنها نشان می‌دهد که این نشریه هیچ ارتباطی با بچه‌ها ندارد.

یعنی در واقع از ابتدای انتشار نشریه این کار صورت گرفته است؟

نه در آن اولیاً خیلی روی تصویرگری تصویرسازان تأکید نمی‌شد. مثلاً روی جلد‌ها گاهی عکس با یک کار گرافیکی بود ولی بعداً این سالها تقریباً به صورت یک اتفاق دائم درآمد هر یک از جلد‌های کتاب ماه کودک و نوجوان یک اثر تصویرگری البته این افراد هرگز آن وارد است که چندان مطروعی نیست و چندان با مسائل روز ارتباط دارد مثلاً تکنیک‌های عکاسی در آن کمتر به کار گرفته شده است. بارها به تصویرگران گفتیم کاری ارائه دهید که فرم‌های تصویرگری کودک در آن باشد و در عین حال یک طرح جلد بزرگسالانه باشد. اما این‌ها نکته‌ای است که گاهی رعایت شده و گاهی رعایت نشده است. به هر حال، تصویرگران تا اندازه‌ای حرف‌شنوی دارند در نه‌های کار خودشان را می‌کنند. اما خیلی وقت‌ها به آنها گفته‌ام که شما در تصویرسازی کار دلد خودتان را نکنید. توجه کنید که شما برای طرح جلد یک ماهنامه تصویرسازی می‌کنید. این ماهنامه باید با مسائل روز هم در ارتباط داشته باشد، تا یک مدت هم این کار انجام می‌شد. مثلاً اول مهر می‌شد کار با پارک‌گردی داشته باشد، تابستان می‌توانستی بیاورفت فرافست بچه‌ها داشته باشد. گاهی رعایت می‌شد و تاگدید می‌شد در اینکه چندان جذاب دید که این یک مجله است. از شماره آخر نگاه کنید. «طرح روی جلد به تصویرسازی صرف تبدیل شده است. تصویرسازی که در آن کتاب

مالی بعد از انقلاب فکر نمی‌کنم بیش از ۶ یا ۷ شماره، اگر زیاد گفته باشد. بیشتر کرده باشد. حوسه اینها بیشتره جملی بود که راجه ما نشان می‌دادولی پایه سال پنج نشریه‌ای را داشتیم که تا نسه باشد. ۶ شماره در ۶۰ ماه منتشر شد.

کتاب ماه کودک و نوجوان چندین سال پیش رگوردنار بیشترین انتشار یک نشریه نظری در باب ادبیات کودک و نوجوان بود است. الان که به شماره ۶۰ رسیده تقریباً صاحب یک رکورد دست یافتنی شده است. در قبل و بعد از انقلاب، البته از لحاظ قدمت، پژوهش‌نامه از کتاب ماه قدیمی‌تر است ولی چون الان فصل‌نامه است تعدادش کمتر می‌باشد. پژوهش‌نامه ۴ شماره در سال منتشر می‌کند ولی کتاب ماه ۱۲ شماره در سال، پژوهش‌نامه وارد سال هشتم شده و شماره ۲۹ در حال انتشار است ولی کتاب ماه دیگر خیلی از رکورد خودش پیش‌تر رفته است.

بنابراین شروع این حرکت، خواه ناخواه، یک مقدار با آزمایش و خطا همراه بود. امکانات ما بسیار محدود بود. تمام کتاب‌های ماه تا چندین و چند شماره فقط و فقط یک میز بود و شاید علت روی ما ماندن هم همین بود که بی‌نیاز به وساده حرکت را شروع کرد و واقعاً ما ماندت‌ها در نظر بودیم من و آقای سیدعلی کاشانی خوساز بودیم که من زیادشاد و زحمات و تلاش ما می‌ماند یکجایی پادمی‌کنیم. تمام موجودیت ما یک میز در یک اتاق بود که در آن کتاب‌ها

● اگر آدم‌های متولی علاقانه عمل کنند و فرآیند پیش برود، نیروها خودشان به میدان می‌آیند و توانایی‌ها، خود به خود بروز می‌کند

سه دهه دیگر با ایزرتق و فن می‌گردیم. بتدریج بهتر شد و هر چه پیش آمدیم تخصصی‌تر و عمیق‌تر شد و مجله‌ها همین‌طور خود را گذرشتند. دهه ۷۰ تا الان که به اینجا رسیده است، این خیلی گفتنی نیست. باید اهل نظر خود نشود و می‌اندازی را با شماره‌های میانی و سپس اسیر عقیده‌شدن و خودشان فضا رفتند. من فکر می‌کنم بتدریج بهتر شده است.

منظور من هم همین است. می‌خواهم بگویم اگر کتاب ماه کودک و نوجوان نیست به کتاب ماه‌های دیگر گفتار خودش را محکم‌تر و بهتر ایفا کرده است و در عین مدت‌ها گان و مخاطبان جایگاه خاص خودش را پیدا کرده است. و انعاماً این قوت و موفقیت را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

این قوت ما نیست. این قوت ادبیات کودکان است و توانایی‌هایی که در این مدت داشته، نباید به هیچ وجه در مورد این توانایی‌ها غفلت کنیم. به نسبت شرایط جامعه ایران، ادبیات کودکان حرکت‌های خوبی داشته، ما مثل یک آینه، این موفقیت‌ها را انعکاس کردیم و توانایی‌های باغچه‌ها به فعل رساندیم. بنابراین راه‌اندازی مجله برای ما سؤال بود که آیا می‌توانیم ما همی مطلب کنیم، تا همین مطلب برای مجله‌ای که سرواوری ماست نظری و تحریک و خیر و منترگر باشد و برای بزرگسالان منتشر شود و واقعاً ما ممکن

ماهنامه تصویری ما **کتاب ماه کودک و نوجوان**

سردبیر کتاب ماه کودک و نوجوان:

باید اهل نظر قضاوت کنند

است. آن را راه‌اندازی کردیم و دیدیم که کشور ما پر از توانایی‌هاست. فقط اگر یک حرکت ملاحظه باشد، یعنی عرصه‌ای گشوده شود و آدم‌های متولی آن عرصه علاقه عمل کنند و تراکیب و غیراصطلاحی‌شان بیرون برود، توهرها خودشان به میدان می‌آیند و توانایی‌ها خود به خود بروز می‌کند. بسیاری از کسانی که در زمینه نقد، بعداً مطالبی در کتاب ماه کودک و نوجوان نوشتند، این عرصه نبود و این پژوهشنامه و دیگر مجلات تخصصی مثل گلگنج و پیش‌نویس، قابلیت اینها را بروز می‌دادند و با وجود کتاب ماه اینها فرصتی پیدا کردند که توانایی‌های خودشان را بروز دهند، این است که نقش ما صرفاً به عنوان یک اجر کننده ازحصارطلبی و دیگر محدودیت‌ها است. اینها توانایی‌ها را ازحصارطلبی بریزد کنند و به گرایش‌های گوناگون ادبی و فکری، فرصت و مجال دهند، بدجمله بدجمله شناسند.ی‌کنند در حد توانایی‌های مجله، حقوق مدای نویسنده‌های مجله را ادا کنند و به گرایش‌های مختلف احترام بگذارند و کتاب ماه را به یک تریبون بین‌المللی تبدیل کنند. تمام تلاش ما این بوده است که از بحث‌های بیپرده و جنجالی ژورنالیستی بریزد کنیم. که اگر ما می‌خواستیم به این بحث‌های جنجالی مدای مجله، معایب ما خیلی بیشتر می‌شدند. ولی ما این کار را نکردیم. اگر چه چیلد این را دوست کل حرکت ما به چشم خورد و از آن هیچ می‌بینیم. شاید مطالب ما بیش از حد نظری و تحریک‌گراست.

به نظر من از این نظر مایه‌ای جمع‌بندی عمل کردیم. یعنی آن حرکت‌های ژورنالیستی شروع را آن طور که باید و شاید نتوانستیم به کار بگیریم. بنابراین ما هم خواننده‌های مجله، خواننده‌های خاص هستند و مطالبشان، مطالب خشک نظری و البته مفید است. ولی به هر حال تعریف ما، ماهانه، گاهی دربرایش صادق نمی‌کند. یعنی کتاب ماهی که ما طرازی و تاریکی ما، ماهانه را از دست داده است. ولی در این شکی ندارم که تریبون ملی بوده و از جنجال‌ها بریزد کرده و به دامن ژورنالیسم نامشروع ریخته‌اند است.

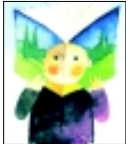
شما از جمله سردبیرهای کتاب ماه هستید که سابقه حرفه‌ای آن حوزه استفاده کنید تا از لقب خودشان بیرون بیاید و بیش از اینکه مجله، مطرح باشد؟

در کل منظور من کتاب ماه‌های دیگر است.

بله. در واقع در افراز نشیات کتاب ماه دو عنصر باید مورد توجه قرار بگیرد یکی تخصصی بودن نشریه و اینکه توسط کسانی منتشر شود که آدم‌های باسابقه آن رشته هستند و دوم مطروعی بودن و به روز بودن و ارتباط با جامعه داشتن آن نشریه است. این خیلی مهم است. یعنی ما هم می‌توانیم که حرف‌های تحریک و نظری در عرصه ادبیات کودکان بزنیم و هم اینکه با مسائل روز ارتباط داشته باشیم. یعنی بداییم که کتاب‌های تر و تاز و کدام هستند؟ کتاب‌هایی که برنده جایزه کتاب سال شدند. کانه‌نامه‌الان کدام نویسنده در حال نوشتن چه کاری است؟ چرا فلان نویسنده مدت‌هاست اثری منتشر نکرده؟ در دنیا چه می‌گذرد؟ چه کتاب‌هایی در ایران ترجمه شده‌اند؟ کدام یک از این کتاب‌ها در کشور‌های مبدأ کار کرده و جایزه برده‌ولی در ایران خیلی استقبال نشده یا به محک ادبیات ایران چه انعکاسی در کشور‌های خارجی داشته است؟ نویسنده‌گان ایرانی که کارشان در ایران کشور خود بوده توسط ناشر به چاپ دوم برسیده‌ام در کشور‌های خارجی برنده کتاب سال آن کشور‌ها شده‌اند، چه کسانی بوده‌اند؟ سپس نویسنده‌هاش صحبت کنیم و ببینیم که چه کرده است.

همه اینها مهم است. تلاش ما این بوده که هر دو وجه تخصصی و مطروعی بودن و روزآمدی و مربوط بودن با نیازهای روز جامعه و نشریه رعایت شود. من معتقدم نشریات دیگر دیگر کتاب ماه نمی‌شود چون اصالت ندارم که درباره آنها اظهار نظر کنیم. سعی ما این بوده که این طور حرکت کنیم.

۵ شماره ۹۱ نشیبه ۱۱ آبان ۱۳۸۱

وقتی کارشناسان متفقد ریشه بسیاری رفتارها، طرز تفکر ها عادات و گرایش‌های فرد برزگسال، ریشه در دوران حساس و سرزنش‌ساز کودکی دارد، آیا عادت به مطالعه از این امر مستثنی است؟
آمار بالای کتابخوانی در نسلی پدیدار می‌شود که کودکی‌اش با کتاب همراه بوده باشد، نمی‌توان انتظار داشت، بچه‌ها در یک جامعه، هرگز با کتاب بیانه خوبی نداشته باشند، اما نسلی که از آنان برمی‌آید، عادت به مطالعه را به عنوان یک ارزش بی‌یازد، کتابخوانی را یک نیاز ضروری بداند و شمارگان کتاب‌هایش بدون در نظر گرفتن فروش بالا از ۳۰۰۰ جلد باشد.
گوازی که در پی می‌آید، به مناسبت ۱۱م آبان، روز کتاب و تهیه شده است که در آن نظرات طیف وسیعی از کارشناسان، نویسندگان، روزنامه‌نگاران، روانشناسان، کاتبان و روان‌الدین و از همه مهمتر کودکان، با محوریت موضوع «کتاب کودک» آمده است.

با بارنده «نشان انسانیت» در کتاب کودک

لیخند روزگ از است، نام همان کتابی است که در نمایشگاه بهار اسامی بولونای ایتالیا، به خاطر معنوم انسان‌گرایی‌اش، برندهٔ نشان انسانیت» در کتاب کودک شد.
حمدهوچون نویسنده این کتاب، ۸سال است که به طور حرفه‌ای در زمینه کتاب کودک فعالیت می‌کند، در حال حاضر دروداندی آرام در بحث کتاب کودک و نوجوان دنبال می‌شود که مطلوب نیست، تعداد ناشرانی که به طور تخصصی در این بخش فعالیت می‌کنند کتاب است. آثار خوب، پشت تراکیب ششر، معطل می‌ماند و تصمیم‌گیری برای انتشار آنها وجود ندارد از همه مهمتر اینکه هنوز درک روشنی از کتاب کودک در جامعه احساس نمی‌شود. خوشبختانه میزان علاقه نویسندگان و ناشران به کار در این زمینه هنوز هست، ارتباط پدران و مادران با کتاب کودک، کم اما امیدوار کننده است.»

این نویسنده درباره مشکلات این عرصه می‌گوید: مشکلاتی که از این علاوه می‌کامد، بعضاً بزرگ‌کسانی نارسایی‌ها و کاستی‌ها خود به مشکلاتی بزرگ تبدیل می‌شود، البته من حق می‌دهم به آنهایی که در میان صدها اسباب بازی که برای بچه‌ها وجود دارد کتاب کودک انتخاب نمی‌کنند، متراکن فرهنگ و رسانه‌ها در جامعه توانسته‌اند، ایجاد مختلف مطالعه و اهمیت کتاب خواندن را بازگو نمایند. در ضمن تسلط بر دنیای بچه‌ها و هم سطح شدن با آنها، قطعاً کار ساده‌ای نیست.

زینب جعفری

متأسفانه، تعداد نهادهایی که برای کودک کار می‌کنند، به تعداد انگشت‌های دست هم نمی‌رسد و از این تعداد، فقط چندنهایی فعال هستند.»
هنر جو پیرامون موزای کاری و شبه مخفی شدن نویسندگان کودک و نوجوان متفقد است، «اعتقادی به موزای کاری به عنوان یک مشکل ندارم، تفکر انحصارگرایی مذهب‌ست که مرده است، چرا باید بگویم بقیه نباشند و فقط ما باشیم تا کار موزای انجام بگیرد؟ اما در خصوص مخفی شدن نویسندگان کودک و نوجوان، چیزی نشده‌ام و علاقه‌ای هم به کسب خبر در این زمینه ندارم، اگر ملاک و معیار، نوع کار و اهتمام اهالی این حوزه باشد که هست، محافل و افراد خاص، مثل همیشه پشت در باقی خواهند ماند، اگرچه زلالی اهالی این وادی با برخی از کج سلیقه‌های و دوست‌یابی‌های رایج نهادها و عوامل تأثیرگذار خنده‌پذیر شده، اما قابل تحمل است و در عین حال شخصاً به تغییر وضعیت دلخوشم و نگاهم به مخاطبان فهیم و نکته‌سنجی است که همواره برام تعیین کننده بوده‌اند.»

کتاب کودک: آشتی منتقدان و بازار

«آنچه کتاب کودک بدان احتیاج دارد، هماهنگی بین عوامل باارزینسند و عوامل منتقدین است. در حال حاضر وضعیت به گونه‌ای است که ۲بخش به وجود آمده است: یکی بخش بازاری که بیشتر در زمینه خرماست و کودک خود را نشان می‌دهد و بین منتقدان جایی ندارد و دیگری بخش منتقدین که به آن صورت نوجوان کتاب است در بازار جایی ندارد. چیزی که مهم است، آشتی منتقدان و بازاری است.»

حسین شیخ الاسلامی، نویسنده می‌افزاید: «در حوزه ادبیات آلتی بهترین شرایط کاری برای کتاب کودک وجود دارد، اما آنچنان که باید، انجام نمی‌شود. در این حوزه راهنمای خوب و کارشناسی صحیح نداریم، این نویسنده در مورد شمارگان پایین کتاب‌ها معتقد است، اگرچه در جامعه ما شمارگان کتاب پایین است اما کیفیت خواندن بالا است. مثلاً اگر ۲۰۰۰ نفر کتابی را می‌خوانند دقیق مطالعه می‌کنند.»

محمد رضا شاه‌آبادی یکی دیگر از نویسندگان در حوزه کتاب کودک است، «مهمترین مسئله، نشان‌نخستن چیه‌ها است که در موارد زیادی دیده می‌شود و این تصور وجود دارد که کودکان، بزرگسالان رشد نیافته‌اند و ویژگی‌ها و روحیات آنها اسیب بزرگسالان می‌داند اما در مفاس کوچک و در واقع به کمیت توجه دارند که کیفیت، بچه‌ها را دست کم می‌گردند و فکر می‌کنند چون رشد کامل پیدا نکرده‌اند، کار ضعیف برایشان ارائه دهند. بن این ترتیب که می‌تجره‌ها برای کودک کار می‌کنند تا بعد که تجربه پیدا کردند برای بزرگسالان نویسنده‌ای می‌افزاید: «از سویی کتاب‌های جذاب که با فضاها و ذهنیات مخاطب بخواند، بسیار کم می‌یابد و کتاب‌های خیلی عویس هستند، از سویی دیگر ایرانی‌ها برای کتاب، پول خرج نمی‌کنند، بیشتر دوست دارند کتاب را در صورت هدیه و مجانی دریافت کنند. والدین، خوانکی‌های ۲۰۰، ۳۰۰ تومانی در چند نوبت می‌خرند اما از کتاب خبری نیست.»

میزبزی کتاب کودک، متفاوت و عجیب!

میزی کتاب کودک، به طور مشخص از دهه شصت به بعد شروع شد و تنها همکار و ضابطه موجود، معصومه شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۶۷ است که طبق آن وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف شده است با تشکیل هیأت نظارت بر انتشار کتاب‌های کودکان، کار نظارت بر کتاب‌های کودک و نوجوان را

از حیث تطابق محتوا و صورت آنها با اصول تربیتی اسلام انجام دهد.

بر اساس این ضوابط، هیأت نظارت بر انتشار کتاب‌های کودکان و نوجوانان موظف است با تعیین آیین نامه نظارت، دستورالعمل‌های اجرایی لازم، در این زمینه را در اختیار کتاب‌های کودک و نوجوان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار دهد. بعد از این قصبه هیأت نظارت، یک بار اقدام به تهیه آیین نامه نظارت کرد و ولی از آنجا که براساس ضوابط شورای عالی انقلاب فرهنگی این آیین نامه می‌بایست به تأیید وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی برسد تا کنون چنین کاری انجام نشده است و نهایتاً ضوابط موجود در همان مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی است و نه چیز دیگری.»

اما این ضوابط طیف عجیب و وسیعی از موارد را شامل می‌شود، از جمله: کیفیت ظاهری (شامل تصاویر کتاب، طراحی، تک‌نیک، اجراء، صمیمه، تطابق با گروه سنی مخاطب، تناسب با شأن اثر، طرح جلد، قطع کتاب، نوع و اندازه حروف و نحوه تنظیم صفحات، توزیع تصاویر در سراسر کتاب، فرهنگ‌نفته در تصاویر کتاب، حجم، نثر، رسم الخط و حروف کتاب، شخصیت‌های کتاب (مثل ممنوعیت طرح شخصیت‌های منفی یا حیواناتی که با ارزش‌های شرعی سازگاری ندارند مثل خون مگر) و سنگ) موارد مربوط به ساده‌نویسی، بازاریابی، انقاس از متون کهن یا ادبیات عامیانه، زبان شعرها...
اما مورد عجیب دیگری هم در این آیین نامه نفته است که به شدت نظیر بردار است و دست‌میز را برای هر کاری باز می‌گذارد مثلاً در بخش مربوط به هدف و پیام کتاب، موارد زیر باعث مخالفت با انتشار کتاب خواهد شد: پیام کتاب (عم از پیام‌های اصلی و فرعی) باید حق را به جانب قوی، به آن سبب که قوی است بدهد، «آرامش ظالم و مظلوم در کنار یکدیگر بدون تضمین کافی برای احقاق حق مظلوم، موجه نشان داده شود»
علیرضا کرمانی که تا همین اواخر مسؤول هیأت بررسی و نظارت کتاب کودک و نوجوان بود می‌گوید: تفاوت‌هایی بین میزبزی کتاب کودک و بزرگسال وجود دارد که ناشی از تفاوت‌های مخاطبان کتاب‌هاست. این تفاوت‌ها برایش فرض‌هایی رایج و بعضاً سنتی بزرگسالان نسبت به کودکان متکی است. پیش فرض‌هایی مثل این که کودکان به لحاظ اجتماعی و عقلی موجودانی در حال رشد هستند و از طریق گذراندن دوران کودکی است که به اعضای بالغ و بی‌گناه تبدیل می‌شوند... در جامعه‌ای مثل جامعه ما اصول تربیتی اسلام، اصولی است که باید در فرایند

مهناز جعفری

مخاطبان ایکس!

کتاب کدام است؟ کودک کیست

تربیت کودکان از هر طریق و از جمله کتاب رعایت شود،

وی می‌افزاید: «در مقابل در کتاب‌های بزرگسال پیش فرض مشخصی این است که مخاطب موجودی عاقل است و برای بین یک ویدار تشخیص می‌دهد و با معجزه‌های اجتماعی در کتاب‌های بزرگسالان بسیار کمتر از کتاب‌های کودک ارزیابی می‌شود. چنین است که نظام میزبزی در انتشار کتاب‌های کودکان به خود حق می‌دهد. طبع انتشار مطالبی را که برای کودکان نامناسب تشخیص می‌دهد، بگیرد.»
مسؤول سابق هیأت نظارت بر کتاب‌های کودک آمار دقیقی از درصد کتاب‌های میزبزی در ذهن ندارد، آمار دقیقی ندارم، اما گمان می‌کنم بیشتر از یک تا دو درصد کتاب‌های کودکان دچار محدودیت‌های میزبزی از انتشار می‌شوند، بدون شک وقتی شورای عالی انقلاب فرهنگی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را مسؤول تابعه این وزارتخانه کار اجرایی میزبزی را انجام خواهد داد و ضوابط فوق‌الذکر می‌تند، یکی از کارشناسان مربوط استفاده می‌کنند.

علیرضا کرمانی مقدماتی از میزبزی قبل و بعد از سال ۸۰ را نمی‌داند. در سال‌های قبل از نشنده میزبزی دایره انتشار خود را از محدودیت خارج فرار فریب‌پذیر از این رد کتاب‌های میزبزی فریب‌پذیر فرار مسائلی همچون علم شخصیت‌پردازی صحیح، ویرایش و مستراط و حتی غیرمجاز شناخت می‌شدند و نتایج تعداد زیادی از کتاب‌ها دچار محدودیت‌های میزبزی می‌شدند.»

وی با تازار به اینکه در حال حاضر دایره میزبزی محدودتر شده است می‌افزاید: «در هر حال باید توجه داشت که بازار ناچگی در ذات میزبزی نفته است و نمی‌توان ادعا کرد که من میزبزی می‌کنم ولی هیچ نویسنده‌ای دچار محرومیت نمی‌شود.»

روزنامه‌نگاران چه می‌گویند؟

کتاب‌ها، کودک و نوجوان در عین نوبتایی یکی از مترکزترین و جامع‌ترین نشریات در حوزه کودکان است؛ اولین شماره آن نشریه در ۱۳۲۷ چاپ شد و آبان ماه سال ۱۳۷۰ شماره ۴۰۰ آن بیرون آمد. سلطان آن نویسندگان، مترجمان، پژوهشگران، محققان، ناشران و دست‌اندرکاران کتاب کودک هستند. این جمله، بخش‌هایی مختلفی دارد، اخبار کتاب کودک، اخبار اهل قلم، تحلیل‌های کتاب‌های کودک، نقد و بررسی کتاب‌های تازه منتشر شده، مقالات...
یکمی سردر میله کتاب، همه کودک و نوجوان است؛ هدف این نشریه بر داشتن به کتاب است و به طور کلی میله‌ای هشتم در خدمت کودک است، اما تأثیر مستقیم روی کودک و نوجوان نداریم ولی به طور غیرمستقیم، محروم‌موضوع صمیمت‌ها، چه در نشانه‌ها و چه در مطالب، کتاب کودک است؛ وی درباره نشریات کودکان و نوجوانان می‌گوید: تعداد مجلات، انگشت‌شمار است و همان مشکلات کتاب کودک را دارند، در این میان مخاطب کم شده است و خیلی عمل می‌شود و نگاه بزرگسالان وجود دارد، خیلی نشریات تعطیل شده، کودکان کودک و نوجوان را بینند، چه حرکت سیاسی غیر اخلاقی در بین بوده؛ مشکل دیگر و مهم برقراری ارتباط با مخاطب است، با این نشریات نمی‌شود با بچه‌ها ارتباط برقرار کرد.»
محمدحسین کرمانی روزنامه‌نگار سابق کیهان بچه‌ها، حضور عاقله مطبوعات و همچنین لرسان است،

● نوش آفرین انصاری:

می شود فهرست کتاب های خوب رابه کودکان داد یا روزنامه ها ستون خاصی باشد که آنها را معرفی کند. باید تفکر سیاسی و نگاههای به فردو جناح به جای نگاه به کتاب کم شود

از نوجوانی وارد کیهان بچه ها شدم، اول عکس بچه های دوستدار کیهان بچه ها را می فرستادم وبعد قصه های محلی و مشکلات بچه ها را به صورت ساده و شفاف مطرح می کردم. در کیهان بچه ها همه چیز ساده و راحت مطرح می شد و کارها مستند بود اکثر نوشته ها چاپ می شد به همین خاطر ما همه ارتباط برقرار می کردیم.دولت بعد از انقلاب هم برای کیهان بچه ها مطلب می فرستادم.

وی می افزاید: «لان وضیعت جامعه ما روزگاری است، باید بچه چه هارید و آنها را آراگنجه کود کرد.اوطرفی وضع اقتصادی خانواده هارضایت بخش نیست و باید برای کتاب کودک سوسید در نظر گرفته شود.»

بنیاد پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان و نوجوانان ایران

«این بنیاد از سال ۱۳۸۰ یا همکاری علیه ای از علاقه مندان و پژوهشگران ادبیات کودکان شروع به کار کرد. البته کار پژوهشی تاریخ ادبیات کودک را ما از سال ۷۵ شروع کردیم. وی از سال ۹۸ گروه پژوهشی به تشکیل بنیاد اقدام کرد، در حوزه پژوهش از دوره باستان شروع کردیم و تاکنون ۳۰۰جله کتاب به چاپ رسانده ایم و تاکنون کار دوره سال های ۱۳۲۰، ۱۳۳۰ رو به پایان است. در دوره جلد چاپ خواهد شد. دوره بعدی که بعد از این کار بی برود به اهمیت کار برای کودک در ایران و دستیابی به دانشهای پیشین و ادنیات بافعلیت های آنان برای کودکان است. تا تیرماه هم مؤثری برای کودک برداریم، پژوهشهایی از لطیفی بنیاد سیرت بخش پژوهشی آن می افزاید، این بنیاد به طور خصوصی کار می کند و از هیچ نهادی کمک نمی گیرد. البته ما امیدواریم کمک نهادهای دیگر هستیم. الان مشکلی که ما در حوزه کتاب داریم این است که کتاب خوب خیلی کم است و در واقع به همین دلیل هم ما به پژوهش پرداخته ایم تا دیگران را آشنای کنیم و مشخص کنیم که وضعیت گذشته کتاب کودک در کشور ما چگونه بوده است. این کتاب بسیار دشواری است چون تا به حال در این زمینه کار نشده و باید منابعی را پیدا کنیم که قبلاً کسی استفاده نرفته است، محمدمدادی محمدری روسی بنیاد پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان و نوجوان ایران هم می گوید: «وقتی مشاهده کردیم کار تدوین تاریخ ادبیات کودک و نوجوان خیلی کشنده است و افرونی امکان نیست، نیاز به بنیاد احساس شد. این بنیاد گروهی در تهران و شهرستان ها دارد و شامل تیم های مختلفی است که در سخت و روز پژوهش و برنامه ریزی می بردانند. تیم جست و جوی تمام کتابخانه های ایران را در شهر های

مختلف مشهد، شیراز، اصفهان، تبریز، زنجان و... را در بر می گیرد.»

جامعه ما اسیر سنت هاست

این نویسنده کتاب های کودک، درباره فعالیت در این حوزه می گوید: «کار در زمینه کودک مشکلات زیادی دارد چون جامعه خیلی اسیر سنت هاست و تکرش خاصی به کودک دارد ولی بزرگترین مانع، آموزش و پرورش است که به خاطر ساختارهای تشریحی کودک را در محدودیت قرار می دهد.وقتی برای کودک قالب نیست، وی معتقد است، «اگر وضعیت عرب نیست، نویسنده اهمیت ندارد و کتاب درسی با ادبیات ارتباط ندارد و بسیاری مشکلات دیگر که همگی بر می گردد به وضعیت آموزش و پرورش، آموزش و پرورش نقش برجسته ای در این میان دارد و هر جا که راه را باز کرده است، ادبیات کودک رشد خوبی داشته. در سال های ۴۰۵۰ ادبیات کودک وضع خوبی داشت که از نهمه هایش کانون پرورش های تفریحی است. اما بعد از انقلاب به خاطر دیدگاههای ایدئولوژیکه، آموزش و پرورش نهاد بسته ای شد.»

محمدادی در زمینه ناشران می گوید: «بحث ناشر هم بحث پیچیده ای است، در بازار نشر به خاطر سیاست های سنجیده دولت که از پایان جنگ اعمال شده، گروهی شکل گرفته اند که دولت خواره نامیده می شوند و بخش اعظمی اشغال کرده اند که بیشتر، جیب خودشان مطرح است. ناشری که ساختمان یک طبقه ای داشته، حالا در ساختارهای عظیم اقتصادی دست دارد، در حالی که ۵ کلمه نمی تواند در مورد کتاب کودک صحبت کند، رئیس بنیاد پژوهش تاریخ ادبیات کودک و نوجوان ایران می فراید: «البته می گویند برای چاپ کتاب کودک باید با گروه هایی نزدیک باشید، سخت دارد، نهادهای دولتی با همه دولتی که در راستای سازمان های دولتی کار می کنند، مثل بنیاد شهید و آستان قدس بخش کودک و نوجوان و سپس سازمان یادداشت سرمایه های کلان، سعی می کنند اهل قلم را بخرند و با سیاست های خود ادبیات کودک و نوجوان را هماهنگ کنند که این فکر را به وجود می آورند که همه نویسندگان چنین مستورهایی می گیرند.»

شورای کتاب کودک

شورای کتاب کودک یک نهاد خصوصی است که به منظور آشنایی بچه ها با کتاب و معرفی کتاب های مفید و برتر به کودکان تشکیل شده است، نوش آفرین انصاری مدیر این شورای می گوید: «بحث بررسی کتاب کودک از قدیمی ترین فعالیت های همین طرز کارگاههای گوناگونی دارد که دوره آموزش یکساله در زمینه ادبیات کودک برگزار می کند. کار دیگر این شورا اینه فرهنگ نامه کودک و نوجوان است که به عنوان مرجعی برای آنها قابل استفاده است که ۱۰جله آن تاکنون منتشر شده و کار روی جلد هشتم در حال انجام است، این فرهنگ نامه، دایرةالمعارف عمومی است، که به بسیاری از مسائل کتاب درسی، شخصیت ها، مفاهیم علمی و... می پردازد. همچنین شورا، یک کتابخانه تحقیقاتی دارد که در بسیاری پژوهش ها از آن استفاده می شود. یک حوزه کاری خاص هم داریم که بحث تجهیز کتابخانه های کوچک است، به ترتیبی که به جاهای نیازمند کمک، به صورت نمونه کتاب می دهیم و تاکنون ۷۸۰۸ کتابخانه کودک را زیر پوشش قرار داده ایم. وی می افزاید: «البته توجه خاصی هم به گروه های خاص و بزرده معلولان داشته ایم و در زمینه ادبیات کودک و نوجوان معلول بسیار موفق بوده ایم، یک سابقه با کمک آموزش و پرورش و سازمان کودکان استثنایی و نویسند برگزار کرده ایم. گروهی هم داریم که در بیجارستان ها سیرت روسی می دهند و برای بچه ها کتابخوانی و قصه خوانی دارند، به فکر پریشان هم بوده ایم که در مطب مجموعه ای کتاب مناسب داشته باشند تا بچه هارمائی که در افاق انتظار هستند،

از آنها استفاده کنند.» انصاری درباره فعالیت های شورای کتاب کودک ادامه می دهد: «برنامه دیگری که داریم این است که از سال گفت وگویی تمدن ها یک سفر به شهرهای مختلف ایران شروع کرده ایم و به ادبیات کودک و نوجوان در ۲۰سال اخیر درباره ایران پرداخته ایم. کتابخانه ای در این مورد تهیه کرده ایم که اولین بار در خانه خرمندان ایران آن را نمایش دادیم وبعد در اصفهان، نظرآباد ساوجبلاغ کنار بقایای آثار باستانی، در نخستین کنفره ایران شناسی و در ۵ آبان نیز ۱۵ نفر از همکاران به بیرجند رفته اند که امیدوارم این همایش درخور این منطقه فرهنگ غنی و خادمان فرهنگ آن بوده باشد.»

کتاب کودک متولی ندارد

این کارشناس کتاب کودک، درباره مشکلات این عرصه می گوید: «فعالیت جدی و برنامه ریزی شده و منسجم در جهت توسعه فرهنگ کودک و ایجاد عادت به مطالعه و علاقه مند کردن اوبه مرز و پوم و زبان و ادبیات خود صورت نمی گیرد. مشکل اصلی این است که کتاب کودک، متولی ندارد. همه سطحی و رویتایی کار می کنند، تصمیمات برنامه ریزی شده ای ندارند و در روزمرگی کامل زمان می گذرد. مثل بقیه جریان ها، ساختارهای «ارسطاخاری» لازم است. شورای هماهنگی باید ایجاد شود و گفت و گو بین نهادها شکل بگیرد.»
باین حال وی معتقد است که باید غننامه دست جامعه داد، می شود فهرست کتاب های خوب را به کودکان داده یا در روزنامه

سئون خاصی باشد که آنها را معرفی کند، تفکر سیاسی باشد و نگاههای به فرد و جناح به جای نگاه به کتاب کم شود و به فرهنگی که نسل آینده لازم دارد، توجه شود.»

یک استاد دانشگاه

دکتر مهذخت بروجردی، نقوذ بیش از حد تلویزیون در خانواده ها را یکی از عوامل بی توجهی کودکان و خانواده ها به کتاب می داند، «خانواده ای که ۳ ساعت تلویزیون می بیند، دیگر نیازی به فکر کردن و تمرکز ندارد و دیگر به کتاب هم نمی پردازد، چون تلویزیون همه چیز را حاضر و آماده در اختیار فرد قرار می دهد. یک تحقیق نشان داده که یک نفر بیش از ۱۵ دقیقه نمی تواند پای تلویزیون می نشیند. به همین خاطر فرهنگ روی کاری متمرکز شود در حالی که ۳ ساعت پای تلویزیون می نشینند. به همین خاطر فرهنگ بفسری، جای فرهنگ مکتوب را گرفته و خانواده و نهادی هم به سیستم آموزش و پرورش دارد، «این سیستم، بچه ها را طوری باز می آورد که در اواز به حفظ کردن می شوند و وقت بچه ها با مشق نشتن، پر می شود. این ذهنیت بچه ها را دارد می کند. یک سیاست تشویقی لازم است که به جای مشق نوشتن کتاب بخوانند، متأسفانه کار تشویقی صورت نمی گیرد.»

روانشناسان سن کودک، نوع کتاب

«اگر کتاب کودک، کارشناسی شده باشد، اعتماد به نفسی را که اساسی ترین مسأله در دوران رشد است، با تصاویر و قصه های تواند تقویت کند و اگر نه سبب تضعیف این روحیه می شود، در حالی که اعتماد به

نفس، نقش اساسی در بزرگسالی دارد. اینها اظهارات دکتر نعمتی روانشناس و استاد دانشگاه است، از سن ۳ تا ۳سالگی می توان برای بچه ها کتاب تهیه کرد و مادران یا دیگران برایش کتاب بخوانند و نباید منتظر شد تا کودک به مرحله خواندن و نوشتن برسد.» دکتر نعمتی درباره نقش آموزش و پرورش می گوید: «مشکلی که در آموزش و پرورش وجود دارد، این است که مطالبی را آموزش می دهند که کاربردی ندارد، اگر چیزی جذاب از زندگی در کتاب برای کودک بیابیم، قابل درک نیست و فرد را به دنبال خود نمی کشاند.»

زهره استاد دانشگاه هم معتقد است، «بسیار مفید و لازم است که بچه ها با کتاب آشنا شوند، من پیشنهاد می کنم که خانواده ها برای بچه ها، بخصوص بچه های باهوش کتاب های مختلف را تهیه کنند و از آنها بخواهند که حتی در یک جمله هم به شد آن کتاب را تعریف کنند. این کار به تقویت قوه درک آنها کمک می کند. این کارشناس می ژد روانشناسی سنجده به نوع کتاب را هم بسیار مهم می داند، مثلا بچه ها در انتخاب کتاب مهم است، و اولین و مریبان باید به روحیات بچه ها توجه کنند تا روحیات او آرزو شده شود و به علاقه او توجه کند. مادران و معلمان نقش مهمی در این میان دارند و باید به انتخاب کتاب اهمیت دهند و به اینکه فقط برای رفع تکلیف کتاب بخرند، این روانشناس به این موضوع که خریدن کتاب برای بچه ها سن خاصی دارد، معتقد نیست، «این به خود بچه بر می گردد، مسلماً هر چه خریدن و خواندن کتاب در سنین پایین تری صورت بگیرد مهم تر است، البته فقط خرید کتاب مطرح نیست باید به لذت بردن بچه هم توجه شود.»

کودکان، خود چه می گویند؟

محله بربری چهارم دبستان آخرین کتابی که خواندم شعرهای مریم حیدزاده بود، پارسل ۱۰ کتاب از کتابخانه مدرسه گرفتم. دلم می خواهم، هفته ای یک کتاب بخوانم، ماما و داداشم تشویق می کنند، دلم می خواهم داستان های که می خوانم درباره روستاها و

بیشتر در فصل بهار باشد.

آبدین ۸ساله، من کتاب هایی را که یاد می دهند چیزهایی بسازیم، زیاد دوست دارم بیشتر، کتاب های کارلین ۵ساله، کتاب های رنگ آمیزی و داستان رامی خرم که معلم ما معرفی می کنند. دوست دارم، پدرم اجازه انتخاب کتاب نمی دهد چون فکر می کند خودش بهتر می تواند انتخاب کند ولی من کتاب هایی را می خواهم که مریم مهد با بچه های دبستان های کوبانه دارد بخرد، برای اینکه گولم بزند، مرتب کتاب های دیگری را رانشتم می دهد تا کتاب خودم را دیگر نتخواهم!

زهره ۱۲ساله، از اول دبستان کتاب می خوانم، آنها را نقاشی های کتاب را نگاه می کردم و مادرم برایم می خواند، اما از کلاس سوم، خودم کتاب ها را می خوانم. بیشتر کتاب ها را خودم انتخاب می کنم و بعضی ها را هم مادرم. مشکل کتاب های کودک این است که یا خیلی بچه گانه اند و یا مناسب بزرگسالان هستند.

از کتابخانه یا مشورت مادرم می گیرم، به نظر من نوشته ها از عکس ماهمتر هستند.

عارف ۱۲ساله، من زندگی پیامبران و کتاب های مذهبی را خیلی دوست دارم، کتاب ها را خودم انتخاب می کنم و بیشتر از دیگران امانت می گیرم.

بارداشت

سین طری

جلوه ای از عشق به جهان پاک کودکان

پنجمین نمایشگاه آثار تصویرگران کتاب کودک باارائه بیش از ۵۲۰۰ اثر از ۱۲۰ هنرمند در حالی کار خود را آغاز می‌کند که از نمایشگاه تفاوت‌هایی با دوره‌های پیشین خود دارد. نخستین و شاید مهم‌ترین آن، حضور نسل تازه و جدیدی از تصویرگران کتاب کودک است که با گذر از مراحل تجرمی پایه‌های تصویرسازی فردی این نمرز و بوم را شکل می‌دهند.نسل سوم و نسل چهارم تصویرگران کتاب کودک راههای تازه‌ای را کشف کرده‌اند که در عیر کوتاه تصویرسازی ایران کم نظیر است. اگر در دوره قبل میانگین سنی شرکت‌کنندگان ۱۷سال بود در این دوره میانگین سنی معنادر ۱۳سال است که این خود بیانگر جمع‌نازهی از عاشقان تصویرسازی کتاب کودک است. ویژگی دیگر نمایشگاه پنجم برگزاری آن در سطح داخلی است. دلآلی بسیار برای این اقدام مورد توجه بوده است که بهمنیمن آن فراهم آورد شرایط مطلوب تصادفی در برگزاری نمایشگاه در سطح بین‌المللی و وجود مجرای‌های جدی در تولید آثار آرزنده یا تصاویر برجسته و ضرورت تقویت نیازهای ضغنی برای برقراری و تحسین روش‌های بیان‌هنر است. آثار نمایشگاه در سطح داخلی باید علاوه‌بر کارهای حضور تصویرگران ایرانی در نمایشگاهها و حرکت‌های بین‌المللی چوآن زمان حاضر درخشان و وسیع نبوده است. تجربیات حضور هنرمندان تصویرگر کتاب کودک در نمایشگاههای جهانی قبل مقایسه با ۵ کشور نخست بیاست. البته این حرضت‌ها در وه افزایش زمینه‌های نشر و تولید آثاری را در سطح بین‌المللی برای این تصویرگران فراهم آورد است که خود، بودبخش تقویت پایه‌های تصادفی این حوزه برای مصوران حرفه‌ای و جدی است.

با این‌همه شرایط نامناسب تولید آثار ارزنده در کشور نیز هتدارنده است و شرایط سختی را بر تولید آثار مطلوب تحمیل کرده است. برای نخستین بار آرایشی آثار نمایشگاه با تنها یک حالت هابری به هیبت‌ها دارند و هیات انتخاب اولیه و داوران نهایی از یکدیگر متفک نشده‌اند.

هیأت داوران که در مرحله نهایی فرشیده‌مقتالی کاری، به جمع آنان اضافه شد، طی نزدیک به ۲۰ ساعت کاری، آرایشی‌های اولیه و نهایی را بر هفده داشتند. در این دوره همچنین یک گروه دآوری از سوی انجمن نویسندگان کتاب کودک رای و نظر خود را از البرترت نمایشگاه ارائه خواهند کرد و یک گروه دآوری تصویرگران خواهند داشت. خصوصیت نمایشگاه به آرزویی آثار تصویرگران خصوصیت نمایشگاه پنجم خصصیت‌ای است که بشر امروز در طلب آن دچار و مریب در راه و بی‌راه آن کام می‌درد. نمایشگاه پنجم با نگاه به مضون برجسته‌شده، به قلمرو پهنآوری وارد شده است که ورود به آن آسان و خروج از آن سخت و سنگین و هولناک است. آنان که به دنبال سرچشمه‌های پاک و لالام هنر وزینان در عالم بر ادغام وشتن کوشش هستند، راه آرایش را در عشق به معبود لایزال می‌یابند. عشق به پروردگار راهی در پیش‌پاکی بشر امروز می‌گذارد که جلوه‌هایی از آن عشق وزینان به جهان پاک و معمم کودکان است. آنچه در نمایشگاه در این نهم و در هر گونه آن یافت می‌شود، جلوه‌هایی از این مهم و شوق است. عشق عاشقانه نویسندگان برای نوشتن و شوق مصوران در خلق تصاویر بدیع‌همه و همه گوشه‌های مهر بیکران هدیه داده شده به ایشان است.

پنجمین نمایشگاه آثار تصویرگران کتاب کودک افتتاح شد. اگرچه لازم است از زحمات تمامی دست‌اندرکاران برگزاری این نمایشگاه تشکر به عمل آید، اما باید از فارسانی‌ها و کاشفی‌ها نیز سخن گفت تا دست کم امکان اصلاح از دست نرود و مشکلات تا مراتب آشنایی ادامه یابند.

برند ۳ شرایط شرکت در بخش نخست آمده بود:
۱. مصورانی که آثار ایشان در فاصله زمانی آبان ۱۳۷۸ تا پایان ۲۵ شهریورماه سال جاری (۱۳۸۱) تولید شده است
۲. اعم از منتشر شده یا نشده. می‌توانند حداکثر دو مجموعه آثار خود را برای شرکت در نمایشگاه ارائه دهند.
۳. در نمایشگاه از بسیاری از تصویرگران تنها یک اثر به نمایش گذاشته شده بود و شماری از آنها، اگرچه اجزای لقب و وب سرایت کامل داشت، از داشتن حتی یک اثر محروم شده بودند.

در چهره‌الف بند ۳ شرایط شرکت در بخش نخست آمده بود:
الف) آثار مصورانی که تصاویرشان در کتاب‌های چهار دوره پیشین نمایشگاه تصویرگران کتاب کودک منتشر شده است. براساس انتخاب خود ایشان بدون بررسی هیأت انتخاب اولیه به نمایشگاه راه خواهند یافت. در عمل چنین نشد. آثار شماری از تصویرگران به تاروا حذف گردید و در نمایشگاه در معرض تفاوت بازدیدکنندگان قرار نگرفت.

ساده‌مجنین آثار مصورانی که به نمایشگاههای معنر جهانی راه یافته است و پیش از این آثارشان در نمایشگاه‌های تصویرگری ایران ارائه نشده است، تصاویر ارائه شده بدون بررسی هیأت انتخاب به نمایشگاه راه خواهند یافت.

این نیز رعایت نشد و آثار تصویرگران، به دغم نذکر مکتوب، حذف گردید و فضات‌های شخصی جایگزین ضوابط مدون یعنی شرایط مکتوب شده گردید. اگرچه در صفحه ۳۳ نشریه رویش به نامه افرایش یک ناشر اشاره شده است، ولی توضیحات افای نیست. اگر قرار بود داوران به اعمال نظر شخصی بپردازند، در این صورت باید مقررند ۱ به صورت زیر تنظیم می‌شد:
۱. آثار کلیه مصوران کتاب کودک توسط هیأت انتخاب اولیه آرزویی و انتخاب خواهند شد. یعنی اینکه جراح این بند، جانشین خود بند می‌شد و اجزای لقب و وب حذف می‌گردید. این‌گونه تضییع حق تصویرگران و شگفتن ضوابطی که خود وضع کرده‌اند، عملی ناخوشدونی است. زمانی که به بررسی آثار نمایشگاه می‌پردایم،

کتاب و نو

فصل یک ناشر برجزیده برجشنازه پنجم تصویرگری کتاب کودک

از بی توجهی به آیین نامه تا اشتباهات کاتالوگی

قریده خلعتبری

است. برگزیدگان نمایشگاه و دریافت‌کنندگان جوایز بودند. تصویرگرانی که کتاب چاپ نشده‌ای داشتند حتی تصاویرشان ریزبازر از تصاویر نشان کاتالوگ بود و بودند تصویرگرانی که تصاویر ریزبازر آنها در کاتالوگ نبود، اما آن تفاوت‌ها را بازیدکنندگان می‌بینند و نیاز به بحث بیشتری درباره گریش‌ها نیست.

آنچه نمی‌توان نادیده آن گرفت، اشتباههای عظیم موجود در مقابل کاتالوگ است که آن را برای نشانار نسیم غیرقابل استفاده کرده است. اگر بخواهیم کاتالوگ را به دست شخص ثالثی بدهیم، چگونه برای او توضیح دهیم که از آقای آئی پاشای تصویرگر کتاب و آسایان و دختر دریا در کاتالوگ به چاپ رسیده است، ولی توضیح مربوط به کتاب سبز و ساه، است. برای یک نفر خارجی، چگونه باید شرح داد که تصویرگر بخت‌برگشته ارتباط میان داستان و تصاویر ایمی‌داشته است؟ و هرگز زندگی حضرت مسیح را آن‌گونه به تصویر نمی‌کشیده است؟ یا آنکه چگونه باید بیان کرد که ترجمه کنار من «مرغ نقددی» به اشتباه درباره قصه گویی شهزاده است و تصویرگر، هرگز شهزاده را به صورت سنگ یا کوزه به تصویر نمی‌کشیده است. اگرچه می‌توان سنگ یا کوزه به تصویر کشیده است. اگرچه می‌توان

اگر به شماره نخست نشریه رویش که به مناسبت نمایشگاه منتشر شده است گفتیم گذرانکندگی شهزاده همان روش دیگرگونه خوبی هدیه می‌شود. مقتضای از یک ناشر که تصاویر گلاب‌نامی‌شعب نام‌شسته همواره شده است، تصاویری که حتی از کتاب‌های همان ناشر نیز نبوده‌اند... آیا براسی نمی‌توان رویادهای مهم به پاماندنی فرهنگی را بری از برخورد‌های شخصی و اشتباهی عمدی نگاه داشت تا اگر نمی‌توانیم آنان را شایسته تشکرند، به گونه‌ای بایسته سپاس گوئیم. دست کم سوهان روحشان بشویم و باز خستگی مضاعف را بر دوستان نگذاریم؟

محمد مهدی طباطبایی: بازار مناسی وجود ندارد

برایسلاز او... دیده‌ام... فکر می‌کنم زحمت آنها شرحی بهتر است و همین زحمت نشر به تصویرسازان کمک می‌کند که بهتر کار کنند.

در زمینه چاپ و نشر با چه مسائل و مشکلاتی رویهرو هستید؟
عوب مشکلات بیشتر تصادفی است و همین باعث می‌شود که کیفیت چاپ خوب نباشد.

به نظر شما گریش هنرمندان ناشر و گرافیتی به سمت دورای

فکر می‌کنم بازار منسی که وجود ندارد و بیشتر از روی علاقه باشد.

از تصویرگران کتاب کودک که در سال‌های اخیر موفق بوده‌اند، اسم ببریم.

فکر می‌کنم به عنوان یک تصویرگر، مرجعی برای رسیدگی به امور رزینی آنان دارد؟
قرار بود انجمن تصویرگران کتاب کودک مسئول بکوره ولی نمی‌دانم به چه دلیلی شکل گرفت. ولی فعلا مرجع خاصی وجود ندارد.

چرا پایان هر فصلی درباره بقرماید.

چیزی که باید بگویم اینکه هیچ کس بهتر از خود تصویرگر از تصاویر کار شده (وزینان)

بودند. نخواهد کرد و پیشنهاد این است که ناشران تصاویر کار شده را به خود تصویرگر بدهند.

مشکل اساسی دیگری خود می‌نمایاند و بی نظری و بی طرفی داوران را نیز سزاوار می‌برد.

در تعریف بخش نخست آمده است، «تصاویر متن (داخل کتاب‌های کودکان» یعنی اینکه در تعریف واژه متن هیچ کس نمی‌تواند دچار مشکل شود و معنای آن می‌داند که متن را در داخل کتاب‌های کودکان باید جست‌وجو کنند و تصاویر بخش نخست نیز به کتاب‌های کودکان اختصاص دادند.

در بند ۳ شرایط شرکت در بخش نخست نیز آمده است.

۳. ارسال چاپ در صورتی که بهترین تصاویر کتاب به انتخاب طراح و یا ناشر و ارسال دو نسخه از نمونه چاپی کتاب در صورت انتشار.

در اینجا نیز روشن است که تصویرگر بخش نخست باید مربوط به کتاب باشند، ولی منتشر شدن کتاب از نمایشگاه، از نمی‌تستد، به عبارت روشن‌تر باید کتاب وجود داشته باشند تا تصاویر مربوط به آن تولید در بخش نخست شرکت داده شود.

برای رفع هرگونه تردید باید هم در بند ۴ آمده است:
۴. القای ششنامه اثر به پشت هر یک از تصاویرهای ارسالی بانچه به سیر موضوعی کتاب (از شماره ۱ تا ۹ فر ب).

به این ترتیب، چگونه می‌توان پذیرفت که از میان ۶۰ اثر چاپ شده در کاتالوگ که به عنوان آثار تحت بررسی در بخش نخست معرفی شده‌اند، تنها ۱۰ اثر دارای ناشر هستند و بقیه فاقد ناشرند، یعنی اینکه کتاب‌های آزاد یا پان‌نامه‌های تصویرگران‌که می‌باید در بخش دوم قرار می‌گرفتند، اگر به یادبایریم که به‌نشار کتاب براساس قوانین جاری کشور، بدون طریق ناشر ممکن است و پدیده ناشر، مؤلف از میان رفته است، نمی‌توانیم بپذیریم که کتابی بدون ناشر می‌تواند وجود داشته باشد.

بسیارگی کامل تصاویر با متن در وزن کتاب بودن از شرطی است که در تمامی نمایشگاه‌های جهانی تصاویری نیز مد نظر قرار دارد، به عنوان مثال، شرط شرکت داده شدن تصاویر در نمایشگاه، با قولت‌معمول بودن تصاویر به یک کتاب چاپ شده یا در دست چاپ است، پس، شگسته شدن این اصل به سود تصویرگران است و به قدراتی از زحمات ناشران دست‌اندرکار انتشار کتاب کودک، تأییب و تصویب‌گری شده محسوب می‌شود. تنها، باید امید بست که دست کم در انتخاب تصویرگران بخش‌های نخست و دوم، آنچه نوشته شد مدنظر قرار گیرد و اشتباهات عمدی و سهوی به کریش تصویرگران تسری نیابد. یعنی اینکه تصویرگرانی که کارایشان در داخل یا بوی حلد کتاب‌ها به چاپ رسیده

تعریف شما از تصویرگری کتاب کودک چیست؟

فکر می‌کنم تصویرگر باید بتواند با متن ارتباط برقرار کند و تصویرگری کتاب کودک حاصل توافق تصویرگر و متن است. حالا اگر متن ضعیف باشد تصویرگر هم ارتباط خوبی را متن برقرار نمی‌کند و برعکس، ولی کتاب‌های زیاده‌ای دیده که تصاویر آنها از متن بهتر بوده‌اند و بیشتر تصویر به بازی متن آمده تا اینکه در کنار متن قرار داشته باشد.

به عقیده شما تصویرسازی معاصر در ایران، پاسخیگونی نیاز کودک امروز هست؟

فکر می‌کنم بدینست، تصویرگران حرفه‌ای، خوب کار می‌کنند ولی سانه‌های هنر است، اینکه کودک امروز با رسانه‌های جدیدی که به وجود آمده‌اند، ارتباط تکنلگنی برقرار کرده است، مثل کامپیوتر (اینترنت) ماهواره و تلویزیون و اصولاً فرهنگ شفاهی و گفتاری بر فرهنگ تصویری و نوشتاری ارجح شده است. فکر می‌کنم باید به این سانه هم توجه کرد

از وضعیت تصویرگری کتاب کودک در جهان امروز چه اطلاع‌ای می‌توانید بدهید.

اطلاعات من در حد کتاب‌هایی که از نمایشگاه‌های تصویرگری مثل تواما، بولونزی،

نمایشگاه تصویرگران از نگاه مؤلفان و مصوران

دوره چهارم نمایشگاه آثار تصویرگران کتاب کودک پس از شش سال وقفه در سال ۱۳۷۸ به شکل بی‌نظمی برگزار شد، اما دور پنجم آن اکنون به‌صورت داخلی برگزار می‌شود. مدیران نمایشگاه، مسائل اقتصادی و کمبود بودجه را عنوان کرده‌اند که برگزاری آن به‌صورت داخلی هم با مشکل همراه بوده و به‌سختی برگزار شد است. به‌سراغ نئی چند از تصویرگران و نویسندگان کتاب کودک رفته‌ایم و نظرشان را درباره این نمایشگاه پرسیده‌ایم.

تصویرهایی که فرصت چاپ ندارند
پرواز غریب‌پور، نویسنده و کارگردان آثار کودک
اهداف نمایشگاه در راستای انتشار کتاب کودک است. مشکل مصور است. شاید این موضوع است که تصویر زیادی ورود و خروجی فرصت چاپ ندارند. به این دلیل که مانوسند. کتاب کودک نداریم.

به هر حال دست‌اندرکاران این نمایشگاه با برگزاری آن همت کردند و این خوب است. به لحاظ اتفاقی هم که در حاشیه این نمایشگاه رخ داد خوب بود، با‌تمام این احوال نگار کودکان از ذهن نویسندگان ما دور شده، اند کسی نیست برای کودکان نویسنده. در حالی که ما تمام امکانات چاپ، کاغذ و حتی وسایل داریم.

نمایشگاه تجربه‌های دانشجویان
حمیدرضا یثربی، تصویرگر

وقتی صحبت از تصویرسازی کتاب کودک است، باید چارچوب خاصی برای نمایشگاه آن در نظر گرفته شود. مثلاً تصویر ارائه شده نشانگر باید درنگ نداشته باشد. باید می‌کند، کسی که برای کتاب کودک تصویرسازی می‌کند باید بلدانگه و رنگ چیست، اما برخی کارهای ارائه شده در نمایشگاه بیشتر به تجربه‌های دانشجویان ترم یک و دو شبیه است. اینکه می‌گویند اسمان تعداد شرکت‌کننده‌ها بیشتر بوده برای نمایشگاه انتشار محسوب نمی‌شود چون حضور افراد حرفه‌ای کمتر شده است. جوان‌ها برای گرفتن جلوه شرکت می‌کنند، ولی چون فرآین تصویرگری را نمی‌دانند این چیزی هم نمی‌تواند ارزش داشته باشد. هدف وجود فرآید حرفه‌ای عرضه تصویرگری برای ما رنگ خطر است و ما باید به این نکته توجه کنیم.

البته می‌توان نمایشگاه را ماندگار نگه داشت. برگزار کرد، یعنی یک یک برتر دسته اول و دوم داشته باشند کارها بدست‌بندی و بعد ارائه شوند. حتی می‌توان از این روش در سایر نمایشگاه‌ها مثل نمایشگاه نقاشی استفاده کرد.

از برخی‌هی‌کای‌کم نبود
بری یثربی، تصویرگر

نکته‌ای که برای من در این نمایشگاه خیلی به چشم می‌آمد این بود که در چند حضور اجتناف‌ناپذیر، مثلاً از یک تصویرگر پنج شش طرح خوبی دیوان‌نصب شده بود ولی از برخی‌هی‌کای‌کم هم نبود.

نمایشگاهی به‌خاطر عشق چند نفر
محمدصادق محمدی، نویسنده و پژوهشگر
این نمایشگاه نسبت به دوره‌های پیش خیلی محدود شده. مثلش شاید این باشد که از نظر بودجه خیلی محدودیت ایجاد کرده‌اند. فکر می‌کنم آن زمان که این نمایشگاه در محل موزه هنرهای معاصر تشکیل می‌شد استقبال کنندگان بیشتر بود. چراکه محل محل موزه در وسط شهر است اما خوب، فرهنگسرای نیپوران نسبت به مرکز شهر دور است. روزی تعداد زیادی دانش‌آموز به محل نمایشگاه آمدند بودند، اما مربیان و معلمان آنها نبودند تا در دیدن نمایشگاه

● غریب‌بوز: اهداف نمایشگاه در راستای انتشار کتاب کودکان به شکل مصور است

● جهانگیریان: هر سال تحولی در دنیا در عرصه تصویرگری

● به‌وجودمی‌آیدکه تصویرگران ما خیلی از آنها اطلاع ندارند

همراهی و راهنمایی‌اشان کند و به بازدید از نمایشگاه به‌عنوان یک رنگ‌فریح نگاه می‌کردند. من فکر می‌کنم مسأله این نمایشگاه این است که دولت این نمایشگاه را خیلی جدی نگرفته. فرآیند تولید نمایشگاه براسال برگزار شود که نشد، اسمان تیر به‌خاطر عشق و علاقه‌ای که چند نفر داشتند باعث برگزاری آن شد.

به لحاظ کارهای ارائه شده هم باید بگویم شش جوان تصویرگر که کارشان قابل توجه هم هست در این نمایشگاه

شرکت کرده‌اند. ناشران باید از نمایشگاه بازدید کنند و ببینند چقدر دنگ‌های خوب وجود دارد و تصویرگران جوان چقدر زحمت کشیده‌اند. اما محدود شدن نمایشگاه نشان دهنده آن است که دولت در زمینه فرهنگی روز به روز رنگ‌تر عمل می‌کند. مثلاً چرا نمایشگاه نباید بین‌المللی باشد. ما نمی‌توانیم در زمینه فرهنگی برنامه‌های درازمدت بزییم که این طرز کار کردن از اعتبار ما می‌کاهد.

چند پیشنهاد
عباس جهانگیریان، نویسنده و مصویرات مدیر اجرایی نویسندگان کودک و نوجوان
یکی از نکاتی که در این زمینه به ذهنم می‌رسد این است که مکان نمایشگاه چندان جالب نبود. فضای موزه هنرهای معاصر برای این ابرسپاس مناسب‌تر است چرا که موزه در مرکز شهر واقع شده و وسعت مناسبی هم دارد. می‌گویند چون نمایشگاه بین‌المللی نبود امکان برگزاری آن در موزه هنرهای معاصر وجود نداشته است. حال باید دید چه امکثاتی در آسانسور خود موزه وجود دارد که این امر اتفاق می‌افتد.

نکته دیگر حضور پررنگ انجمن نویسندگان کودک و نوجوان است. ما جلساتی را هم برای بررسی نمایشگاه در انجمن و حضور بیشتر انجمن در نمایشگاه داشتیم. اما نکته دیگر این است که نمایشگاه به‌صورت بین‌المللی برگزار نشد. این امر باعث می‌شود تصویرگران با کارهای همکاران خود سطح جهانب‌آشنا شوند. من در این زمینه چند پیشنهاد دارم:

اول اینکه تقرات برگزاری این نمایشگاه ازسوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و با هزینه وزارتخانه به یکی از نمایشگاههای بین‌المللی اعطا شوند تا برایشان فرصت آشنایی با کارهای جهانی پیش بیاید.

هر سال تحولی در دنیا در عرصه تصویرگری به‌وجود می‌آید که تصویرگران ما خیلی از آنها اطلاع ندارند. کارها متفاوت نیستند و یکپارچه‌اند و بدون آژورنی است. عطش این است که تصویرگران ما ماه پرتی دارند که به نمایشگاههای جهانی بروند نه مگرزی در ایران وجود دارد که در این زمینه از آنها حمایت کند.

پیشنهاد دیگرم این است که در یک مکان متمرکز، تحولات و نوآوری‌های این حوزه جمع‌آوری شود و از طریق

انترنت یا غیره به تصویرگران ارائه شود. در واقع جشنواره یک دفتر ثابت داشته باشد و طی سال این عملیات ارائه دهد. کشور برای کتاب کودک در این زمینه می‌تواند کمک کند. پیشنهاد آخرم این است که اگر بزرگ‌بده اسامال به دانشگاه برتراند و قصد ادامه تحصیل دارند، تسهیلات تحصیلاتی در اختیارشان قرار بگیرد.

همه چیزش خوب بود
راشین غریبه، تصویرگر

نمایشگاه این دوره خیلی خوب بود. نسبت به نمایشگاههایی که فقط کار ایرانی‌ها را در آن به نمایش گذاشته می‌شود سطحش خیلی بالاتر است. خیلی کم کار ضعیف در آن دیده می‌شود و در مجموع به‌نظم این نمایشگاه از سطح کار ایران بالاتر است.
حیأت داوران، گروهی با سلیقه‌های متنوع هستند، به سلیقه‌های مختلف احترام گذاشته شده و برای همین هم کارهای ارائه شده، کارهای متنوعی است و در نمایشگاه‌ها هر تکنیک و سبکی می‌توان کارهای خوب پیدا کرد. از نظر اجرایی پاس پارتوها و قاب‌ها هم به نمایشگاه خوبی بود، حتی مراسم افتتاحیه و برنامه‌های آن و بخصوص اعطای سیب و گل خیلی خوب بود.

از نظر مکان هم کرچه خیلی دور است، اما محیط خوبی است و جایش به‌خاطر منم حتی از موزه هنرهای معاصر قشنگ‌تر است.

بالاتر از انتظار

آرژنا ادب تیلواری، تصویرگر
همین که بالاتر از نمایشگاه تصویرگر کتاب کودک برگزار شد، خوب است. قبل از برگزاری طوری برداره نمایشگاه کشیده بودم که انتظار داشتم با کارهای ضعیف رویه‌رو بشوم اما نمایشگاه از انتظار بالاتر بوده البته یک‌سری کار ضعیف و متوسط هم بود.

یکی از ویژگی‌های این نمایشگاه حضور تصویرگران جوان بود. میان کارهایی که در نمایشگاه بود اسامی خیلی‌ها را نمی‌شناختم. امیدوارم آنها آثار ارائه‌یافته‌ی خود را عرضه کنند.
اسامی مهمی که در مقدمه همه چیز شد این قضیه است. تبلیغ دربارهٔ آن خیلی کم بوده‌اند. در مطبوعات اخبار تیپویرین به آن اشاره نمی‌شد، اما نه بخشی که مزایای نمایشگاه کل اشاره می‌شود.

دست‌ورزی

رضا اشرفی

اسدالله شعبانی؛ شاعر کودک و نوجوان:

نباید کودک را دست‌کم گرفت

دستان از شعرهای شریف کودک استفاده می‌شود و بعضی نثریات کودک، شعرهای ضعیف را چاپ می‌کند که حال‌اسی‌کس مثل شاعرگرمی مقلی و ابیات کودک، که حال‌حال داشته باشد. اما کارهای خوب و قشنگی در این میان موجود است.

اگر کودکی بیاید پیش شما بگوید که شما را می‌خواند مرا گل زده‌اید و مرا دست‌کم می‌گرفته‌اید، او چه جوابی می‌دهد؟

اگر چنین موردی پیش من بیاید، یعنی من که قصصی در هستم بنده هم هیچ وقت تا آنجا نرودم که کلمی و نصیر، به‌زبان شاعر کودک هستم بسیاری از آثاری که برای کودک تولید می‌شود فعالیت‌هایی است مانند کتاب‌ها که کودک احساس می‌کند به او نویسنه شده است. می‌تواند کتاب‌ها را بخواند و مستأهل کتاب است که سن کودکی را اواخر کودکی است بعضی مسائل بهتر و کالفرز است. مستم بعد مقدمه که سن کودکی را اواخر کودکی است و بعد از آن دیگر نمی‌شود به چه‌ها بگویم کودک، شعر کودکان برای چه‌هایی است که به اواخر دستان رسیده‌اند. بعد از این چه‌ها حتی می‌تواند اشعار فرغ فرخ‌زاد و سپهری را بخواند، شعری که بنده می‌گویم برای این سنی است که گفته به چه‌هایی می‌کند. در دوران راهنمایی درس می‌خواند. شعرهای همان اندازه که روزگاران سده است، باید برای کودکان درسی معارف را به‌های زمین هم باشد و نباید کودک را دست‌کم گرفت. یعنی یک شعر کودک باید برای کودک قابل‌تصور و شیرین باشد.

شاعران نام آور شعر کودک محمود کایزاش بود. بعد از انقلاب به لایالی تعداد شاعران کودک زیاد شده. مع‌ای از این حوزه شناختی داشتند و علاقه‌مند بودند و گروهی هم تصادفاً فقط به خاطر روابط مطبوعاتی وارد این حوزه شدند. بیشتر شاعران این دوره (اوایل انقلاب) حتی در وزن و قافیه و ساختار شعر هم مشکل داشتند، یعنی مطالباتشان ضعیف بود. در دوران جنگ و پس از جنگ ادبیات کودک رویه‌ی خنثرت گذاشت. یعنی بیشتر شعرهایی که برای کودکان گفته می‌شد دربارهٔ جنگ بود، اما دنیای بچه‌ها دنیای خشم و جنگ نیست. این نوع شعرها بیشتر جایگاهشان در مجلات دولتی بود و آنجا پرورده می‌شد. یکی از آفت‌های شعر کودک گروه‌بندی و جری‌بندشدن شدن آن بود که باعث قطع‌ات و عقب‌ماندگی‌های زیادی در این حوزه شد.

اما در چند سال اخیر راه‌هایی کار کردن برای کودک کمی بازتر شده. از نومی انحصار بیرون آمده، به‌اضافه اینکه تحولی به‌وجود آمده و آن خورش و طیفان در ابیات کودک که اوایل انقلاب حکمفرمایند، جایش را به طنز و شادی و هیجان داده و از لحاظ ساختاری و معنایی هم تا حدودی فرق‌هایی با گذشته کرده است.

بعضی عقیده‌دارند که در زمینه ابیات کودک هیچ کار خلاقه و جدیدی نداشته‌اید، نظر شما چیست؟

من با شما موافق نیستم؛ کار خلاقه‌ی ربطی به چیزی که شما می‌گویید ندارد. در تمام شعرهایی که برای کودکان گفته شده (حتی از شاعرانی که من به آنها نقادانم) اثری‌کمی‌ما و شکره‌های هنری دیده می‌شود. از لحاظ بیان شعری و احساسی، شاعران به کودکان شاعران جدی و موفق هم بوده‌اند، من مثلاً منم شروع و منم و منم در کتب فارسی

رضافتیری

گشت و گذار

آقای پدر برای فرزندتان کتاب می خرید؟

خیلی کن.

ممکن است بگویند خیلی کم یعنی چندروز؟

شاید در ماه یک کتاب.

در چه زمانی مطالعه می کنید؟

کتاب‌های تاریخی،مردم و کتاب‌های درمائی که مورد استفاده خانواده است.

برای فرزندتان کتاب می خرید؟

اگر بخوانم،بله.

می خوانم؟

نه؟

شما هم برایش نمی خرید؟

نه؟

چرا نمی کنید؟فرزندتان را به مطالعه علاقه مند کنید؟

نمی‌دانم،تا به حال پیش نرفته است.

می‌دانید مطالعه چندروز به فرزندتان کمک می کند؟

محبوب نشد،کمک نمی کند.

چرا یک بار امتحان نمی کنید و برای فرزندتان کتاب می خرید؟

در اولین فرصت می خرم.

(از پرسش که حدوداً ده ساله است می پرسم)

کتاب را دوست داری؟

بله.

پس چرا از پدرت نمی‌خواهی برایت بخرد؟

حاجت نمی‌کنم.

در خانه ما کتاب خواندن عیب بود نوعی بیادری به حساب می آمد. پدرم می گفت کتاب خواندن آدم را دیوانه می کند. حالا از آن موقع سال‌ها گذشته است پدرم مرده است و مادرم کتاب را چیز خوبی نمی‌داند و عیالان انقلاب را از پاشته در می کم برای کتاب پول می‌دهم. اما آن‌کسانی مثل من بودیم،آنها آیا امروز هم کسانی هستند که کتاب خواندن را عیب بدانند؟ دوست داشتم پیروسم جواب بگیرم؛ در خیابان، ایستگاه اتوبوس یا در سله درختان یک بیوسان.

در ماه ۳ کتاب

عانت شما برای بچه‌هایتان کتاب می خرید؟

هر موقع نیاز داشته اند، بله.

پیش نیامده خودتان برایشان به مناسبی کتاب بخريد؟

خيلي کم.

خودتان کتاب می‌خوانید؟

فقط کتاب‌های مذهبی و قرآنی.

پیش نیامده به فرزند کتاب‌های دینی، کتاب دیگری بخوانید؟

نه.

بچه بودید، پدرتان یا مادرتان کتاب می‌خوانید؟

(از پرسش می پرسم)

چند سال دارید؟

۱۵سال.

چند مطالعه می‌کنید؟

فقط برای ماه دوسه کتاب می‌خوانم.

عضو کتابخانه هم هستید؟

هر وقت کتابی را بخوانم، خانواده بخواند. برایش می‌خرد؟

بیشتر موقع بله.

اگرخواندمی‌خرم

شما که پدر یک خانواده هستید کتاب می‌خوانید؟

گفت و گو باقی‌بالی دکتری
نویسنده و کتابدار کتابخانه باباجبدر شیراز

کتابدار عنصری برای مخاطب یابی است

مهیاررشیدان

از تأثیر هفت کتاب بر جریان‌های فرهنگی ایران‌فان بگویند. فلما بامت گذرشش و برپایی فرهنگ کتابخوانی می‌شود و اثر را انتقال فرهنگ بین عموم بزرگه مثل جوان به طور مفصل ارائه شده می‌تواند بسیاری از مشکلات زیربنایی فرهنگی را که در حوزه نوزدهم و بیستمی تأثیر و تغییر بوده است اصلاح کند.

در این میان جایگاه اعلی قلم را چگونه می‌بیند؟

اعلی قلم به عنوان تأمین کننده مواد اولیه و مواد اصلی فرهنگی در جامعه که می‌تواند با نظر تکنولوژی مقاومت و زاویه دیدهای گوناگون مطرح شود و همین گام‌های گوناگون است که می‌تواند تأمین بینهایی داشته باشد. مراسمی محجوز هفت کتاب قدرت این تأثیرگری را تشدید می‌کند.

نقش کتابدار را در این جریان بگویند.
هر چیزی که برحسب خود شکل خاصی پیدا کند مخاطب خودش را می‌جذب می‌کند. کتابدار کسی است که مخاطب را به سوی کتاب جذب می‌کند. کتابدار کسی است که با مخاطب صحبت می‌کند و راه و روش به او یاد می‌دهد و در حقیقت او را با کتاب آشنا می‌کند.

شما چه هدفی از کتاب‌چاپ کرده‌اید؟رأسی اول کتابدار بودید یا نویسنده؟

من اول نویسنده بودم، بعد کتابدار.

مرکز حقوقی کار خود را چگونه تشریح می‌کنید؟
کتابخانه به عنوان محل اثراتی و بهره‌گیری با فرهنگ‌ها و ایده‌های متفاوت و متنوع برای ایجاد حس مثبت نشود و همچنین مکانی برای جذب مخاطب است البته جایگاه کتابدار بسیار کم رنگ و اندک است. او در حقیقت باید داهتر کتاب باشد که مأمورانه اصلاً نیست.

روزنامه‌ها یک محور و یک شکل است. برای معرفی یک کتاب باید چه حجمی از آن کتاب خوانده شود؟نشانه‌نامه صفحه اول صفحه آخر؟شاید همین برای روزنامه فعالیت کند. اما برای مخاطبان کتاب بطور؟ خواننده‌ای که در دورترین نقطه کشور بافت خرید یک نسخه روزنامه پول می‌دهد، آیا حق دارد اگر به حوزه نشر و علاقه مند باشد. اخبار تازه‌ترین کتاب‌ها یا بخواند؟ اگر این اطلاعات از طریق روزنامه به او منتقل شود، چه راه دیگری می‌ماند؟

از این طرف، روزنامه سعی می‌کند هر گاه آگهی در صفحه ندانست، خبرسینما و فیلم و موسیقی و کالری و هنرپیشه و بازیگر ندانست، خبر کتابی را چاپ کند و در پیامب به اعتراض خبرنگار کتاب گفته می‌شود، چاپ این خبر تبلیغ ناشر، تبلیغ کتاب و… محسوب می‌شود. پس نام ناشر را خط بزن.

در اقلب روزنامه‌های دنیا هر روزنامه‌ای در تحریریه خود منتقد نشر، منتقدان منتقدنقاشی، منتقد داستان و منتقد هنرهای دیگر و دیگر دارد. اما در ایران خبرنگار کتاب باید به همه فنون آراسته باشد؛ با کمترین امکانات. امروز در دنیای ارتباطات، تکس، موبایل، کامپیوتر، اینترنت از امکانات اولیه برای خبرنگاران است، البته همراه با میز تحریر، چند درصد از کل خبرنگاران کشور، خبرنگاران کتاب که جای خود دارند. از این امکانات رفاهی برای حرفه خود برخوردارند؟ حتی روزنامه‌ای که دو سال در انجا قلم می‌زنی حاضر نیست چهارصد هزار تومان وام در اختیار خبرنگارش قرار دهد تا از همه این امکانات کاری، فقط و فقط برای گرفتن موبایل ثبت‌نام کند. چون خبرنگار کتاب، خبرکار حق التحریری است و به رسمیت شناخته نمی‌شود.

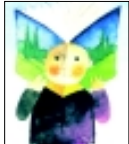
با یک خبرنگار خارجی صحبت می‌کردم و تعریف می‌کرد، روزنامه منتشرش هزینه شش ماه اقامت او را باینترین شرایط تأمین کرد تا او به ایران بیاید، بگردد، معامله کند، با سدها نفر به گفت‌وگو بنشیند، تنها برای یک صفحه مطلبی مطلق که فرار بود در فلان تاریخ و در فلان صفحه چاپ شود.

همه چیز حساب شده، زمان بندی شده و مقاله شده، نه می‌خواب و کتاب در اینجا یک خبرنگار پس از حداقل ۱۲ ساعت کار روزانه تازه باید تا نیمه‌های شب بیدار باشد، مصاحبه‌اش را نقلی انجام بدهد، چند صفحه از

کتاب تازه چاپ شده مصاحبه‌شونده را بخواند. بعد مصاحبه آریابه و تنظیم کند و صبح در اختیار روزنامه بگذارد و اگر در این بین فرصتی و فرصتی داشت با یادداشت معرفی چند جمله کتاب تازه راه نویسنده را گرسهواً خطایی در این فرصت طلوع‌ساز از قلمش سربزنند، به سیر سروسیم، سیر سیر، سیر سیر و سوسول و چند جای دیگر پاسخگو باشد. اگر کسر و کارش مثل آن همکار به جاش و جای پارک نیندازد، پس پاسخگویی از این سوزان سوزنوت بود اعلی قلب، ناشر و… می‌رسد و خطاب و عتاب این شروع می‌شود. چون کتاب بعدی تحریر بعدی و مصاحبه بعدی بزار هم سر و تارکات با اینها خواهد بود.

اصلاً خبرنگار کتاب در نشریاتی که کار می‌کند، جای ثابتی برای نشستن ندارد. چون حق التحریری است. کشوری برای گذاشتن وسایل و ابزار کارش ندارد. جالب است بدانید، فیض صوت را باید خودش داشته باشد، باطری و اگر آن را هم باید با هزینه خودش تهیه کند. چون حق التحریری است، اگر فرصتی برای بگذار کردن یک گفت‌وگو پیدا نمی‌کند می‌تواند آن را به دیگری واگذار کند، اما پولش را باید از حقوق خودش پرداخت کند. بابت یک صفحه گزارش یا یک صفحه مصاحبه چه مبلغی پرداخت کند. خود؟ بستگی به هنر چانه زنی در طرف دارد. صفحه‌ای پانزده هزار تومان یا بیست یا حداکثر بیست و پنج هزار تومان. برای گرفتن یک خبر درست اول در حوزه کاری خود، شاید خبرنگار کتاب هزارتا در هزار تومان از جیب ببرد.

مکرم می‌کند؛ بابت یک خبر چندمطری به مقدار حق التحریری پرداخت می‌شود. خبرنگار در اینگونه موارد چیزی بدنگاری می‌شود. شاید برای همین است که خبر در این حوزه چون موبه کتاب است، هیچ‌گاه روزنامه، سروسیم اداری‌اش را در اختیار خبرنگار کتاب برای دست یافتن به یک خبر، و به برنامه گفت‌وگو و با تهیه کتاب‌های تازه نمی‌گذارد. چون گروه‌های سیاسی و خبرنگاران تحریریه ممکن است در آن احتجاج به سروسیم بیاکنند و همین دلیل با هزار و یک دلیل گفته و ناگفته دیگر خبرنگار کتاب شوق و ذوق، ابتکار، خلاقیت، تلاش و حوصله کار بیشتر و بهتر را پیدا نمی‌کند. چون بخشی از انرژی‌اش را باید ذخیره کند تا همین ستارو با او همین نقش در صحنه تشریه دیگری بازی کند و یا به بازی بگرددش.

هفته کتاب در ریاط کریم

اسلامی ایران یک نمایشگاه تازه‌های کتاب با عرضه بیش از ۷ هزار و ۵۰۰ جلد کتاب در یک هزار و ۵۰۰ عنوان در شهرستان ریاط کریم برپا شد.

به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران، در این نمایشگاه که در کتابخانه عمومی طبریزالان قائم‌آباد واقع در بلوار مصفاای ریاط کریم برگزار شده، ۲۵ درصد تخفیف ویژه هفته کتاب به خریداران تعلق می‌گیرد.

بخش ویژه سال غربت و افتخار حسینی، بخش کودکان، بخش خانواده و قسمت فقه‌خوانی برای کودکان در نمایشگاه پادشده در نظر گرفته شده است.

برپایی نمایشگاه آثار خوشنویسی، مسابقه کتابخوانی و خلاصه‌نویسی کتاب، تست‌نام رایگان در کتابخانه‌های عمومی، جشن کتاب، تقدیر از کتابداران نمونه و افضای عمل کتابخانه‌ها، تقدیر از خیرین در زمینه کمک به کتابخانه‌ها و اهدای کتاب به کتابخانه‌های عمومی و کلان‌های فرهنگی - هنری مساجد از دیگر برنامه‌های اداره فرهنگ و ارشاداسلامی شهرستان ریاط کریم است.

نمایشگاه کتاب و کتابخوانی

شهرستان پاکدشت آژان به کار کرد
نمایشگاه کتاب ویژه دهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران با حضور دوستانران کتاب و کتابخوانی در کتابخانه عمومی امام صادق(ع)شهرستان پاکدشت گنیش پابته،به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاداسلامی استان تهران،این نمایشگاه که در آن یک هزار و ۶۶۱عنوان کتاب ارائه شده، با همکاری ادارات فرهنگ و ارشاداسلامی،بهیئتی،حلال احمر و هیئت سوادآموزی شهرستان پاکدشت به مدت یک هفته در طبر موصله بود.در نمایشگاه پادشده آگهیگاه تقاضای ویژه کودکان ارائه شده است و این کتابخانه در این هفته به سایت اینترنتی پاکدشت متصل شده است.

از برنامه‌های جشنی این نمایشگاه می‌توان به برگزاری مسابقه تقویع‌گرگی داستان کودک و مسابقه پاکدشت‌شناسی ویژه بزرگسالان اشاره کرد.

سیرت‌ساز ادرا فرهنگ و ارشاداسلامی شهرستان

پاکدشت در مراسم افتتاحیه نمایشگاه پادشده گفت؛ با

کشدن هر کتاب درجه‌ای به سوی یک زندگی باز

می‌شود اما یک‌بار به تجربه‌ای متفاوت می‌آموزیم، هرچه

را که دیگری تجربه کرده است.

عرضه پنج هزار عنوان کتاب

در خرم‌آباد

پنج هزار و ۲۰۰ عنوان کتاب در دو نمایشگاه کتاب که به مناسبت دهمین دوره هفته کتاب در خرم‌آباد گنیشای یافت، عرضه شده است. معاون اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان لرستان گفت: در این نمایشگاه که در فرهنگسرای خرم‌آباد گنایش یافت، ۲۵ هزار جلد کتاب در قالب چهارپایه و ۵۰۰ عنوان در معرض دید علاقه‌مندان به کتاب و کتابخوانی قرار گرفته است.

مناشالله بهرام‌نژادفرزاد، این نمایشگاه که به همت انتشارات افکوک، حوزه هنری استان لرستان و ده کتابفروشی شهرستان خرم‌آباد برپا شده، تا ۱۴ ماه جاری دایر است. معاون آموزش عمومی و امور تربیتی آموزش و پرورش لرستان نیز در این باره گفت: در نمایشگاه و فرهنگسرای پاکدشت که در راستای طرح «ده‌هزار مدرسه، ده‌هزار نمایشگاه» کتاب، به سرسرای اجتماعات آموزش و پرورش خرم‌آباد برپا شده، ۷۰۰ عنوان کتاب بیش روی عموم قرار گرفته است. جواد صادقی فرودان این کتاب‌ها یا موضوع ادبی، فرهنگی، هنری، جنبی، مذهبی، اجتماعی و سیاسی و کمک‌آموزشی با ۲۰ درصد تخفیف عرضه می‌شود. وی گفت: همچنین در راستای طرح تجویز کتابخانه‌های مدارس، کتاب‌ها و نرم‌افزارهای آموزشی این نمایشگاه با ۷۰ درصد تخفیف در اختیار مدرسه‌ها قرار می‌گیرد.

سومین نمایشگاه کتاب استانی ایلام از هفتد آبان آغاز به کار کرده که تا چهاردهم همین ماه ادامه خواهد یافت. در این نمایشگاه قریب به ۲۵۰ ناشر از پیش از ۳۰ هزار کتاب حضور یافته‌اند. با دبیر اجرایی این نمایشگاه گفت:گویی کوتاه کرده‌ایم که می‌خوانید.

برپایی نمایشگاه کتاب و حرکت‌های فرهنگی در استان

چه بازگهی داشته است؟

تجزیه و ترکیاری لرین و دومین نمایشگاه کتاب در استان ایلام باعث امیدواری بود و امواج مفیدی که از این حرکت فرهنگی برخاست، به بیرون از استان هم رسید. از میزان بالای فروش کتاب گرفته تا استقبال گسترده اقبال مختلف مردم، یوزده خانواده‌ها، ما را به انجام حرکت‌های مشابه دیگر ترغیب کرد. حضور مجدد ناشرانی که در دوره‌های قبل هم مهمان ایلام بوده‌اند، در نمایشگاه سوم، دلیلی بر همین توفیق است.

از امکاناتی که در این منطقه وجود دارد، چقدر بهره

گرفته‌اید؟

در برپایی این نمایشگاه، چند نهاد و سازمان با ما همکاری‌های داشته‌اند اما بعضی از مشکلات هنوز به قوت خود باقی است که کمبود یا نبود امکانات، یکی از آنهاست. ما هنوز فضایی که دارای آب، برق و…، نماند و همچنین مدعوبین بوده، به نمایشگاه نیاوده‌اند که دلیلی را نمی‌دانیم و طبیعتاً تقاضای دیگر را جایگزین آنها کردیم.

با توجه به اینکه در امور کتابخانه‌های استان هم مسؤولینی دارید، توضیحی درباره وضعیت کتابخانه‌ها ارائه کنید.

تعامل شما با ناشران شرکت‌کننده در نمایشگاه و

حمید هرتجو

محمدرحسین خانی معاون امور کتابخانه‌های استان ایلام و دبیرسومین نمایشگاه کتاب:

امکانات موجود پاسخگوی نیاز مخاطبان نیست

● بعضی از مشکلات هنوز به قوت خود باقی است که کمبود یا نبود امکانات، یکی از آنهاست

اخصصاص فرقه به آنها چقدره بوده؟

بر اساس قراردادی که با مؤسسه نمایشگاههای فرهنگی ایران منعقد شد، ۱۵۰ فرقه را به صورت فعال آماده کردیم و مؤسسه نمایشگاههای فرهنگی ایران ۲۵۰ ناشر را به ما معرفی کرد. البته بعضی از ناشران با اینکه ناشران در فهرست مدعوبین بوده، به نمایشگاه نیامده‌اند که دلیلی را نمی‌دانیم و طبیعتاً تقاضای دیگر را جایگزین آنها کردیم.

با توجه به اینکه در امور کتابخانه‌های استان هم مسؤولینی دارید، توضیحی درباره وضعیت کتابخانه‌ها ارائه کنید.

خب… خوب…

مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی:

طرح بیمه‌های خویش‌فرما برای نویسندگان اجرایی شود

می‌کنند و امکان حمایت از آنها به صورت حمایت‌سیستم کارفرمایی یا بیمه اجباری وجود ندارد، تا این قشر از پوشش و حمایت‌های بیمه‌های اجباری سازمان تأمین اجتماعی استفاده نمایند.

وی افزود: براین توافق‌هایی به عمل آمده قرار شد

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان کارفرمای

نویسندگان، ۱۰۰ درصد حق بازنشستگی را بپردازد و مابقی

آن را که ۶۴ درصد است، خودنویسندگان بپردازند.

وی همچنین به چگونگی پرداخت حق بیمه

درمان نویسندگان اشاره کرد و گفت: براین توافقات

دولت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تأمین

اجتماعی قرار شد حق درمان برای هر فرد را به میزان

نمایشگاه کتاب در ورامین

همزمان با دهمین دوره هفته کتاب در شهرستان

ورامین سه نمایشگاه و فرهنگسرای کتاب افتتاح

شد.به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد

اسلامی استان تهران، این نمایشگاهها، به همت اداره

فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان ورامین و همکاری

دانشگاه آزاد اسلامی واحد پیشنابش فرهنگسرای زاری

ورامین و مسجد جمع فرحک با بیش از ۳۰۰ عنوان از

تازه‌های کتاب و ۲۵ درصد تخفیف همزمان با سال‌های غربت

و افتخار حسینی با کتاب و کتابخوانی برپا شده است.

اصفهان با کمبود کتابخانه

مواجهه است

ریس اداره کتابخانه‌های عمومی اداره فرهنگ و

ارشاد اسلامی استان اصفهان گفت: شهر اصفهان به

عنوان مرکز استان به مقایسه با استان‌های دیگر با کمبود

متولی کتابخانه‌های استان ایلام، سازمان‌ها و نهادهای مختلفی هستند مثل کانون، آموزش و پرورش و… بیست و چهار کتابخانه در سطح استان مربوط به اداره ارشاد است که خوشبختانه فعالیت رضایتبخشی دارند. در این کتابخانه‌ها ۳۲۵ هزار جلد کتاب در حوزه‌های مختلف در اختیار اعضا و مراجعان قرار می‌گیرد. البته جای بعضی از کتاب‌ها و آثار جدیدالناشر را در این مراکز خالی می‌بینیم و برای تأمین نیازهای مخاطبان، برنامه‌ای در دست اجرا داریم. آیا تجربه‌هایی به دست آمده از نمایشگاه‌های قبلی برای شناسایی قشر بوده و توانسته‌اید تا سلیقه‌ها و تقاضای اصلی را برطرف کنید؟

امسال با توجه به تأکید مسوولان و به خانواده‌ها و مخاطب مجری، برای خانواده‌ها برنامه‌های مختلفی در نمایشگاه اجرا می‌کنیم. در دوره‌های قبلی نمایشگاه، برنامه خاصی برای کودکان و نوجوانان وجود نداشت. امسال آگهیگاه نقاشی و فقه‌گویی را برای این گروه‌های سنی در نظر گرفته‌ایم. مؤلفه مورد نظر، دعوت به کتابخوانی و پرورش خلاقیت آنهاست. یک نشست فرهنگی نیز با عنوان کتاب کودک داریم که با حضور تنی چند از نویسندگان و کارشناسان حوزه کودک و نوجوان استان، در ایلام برگزار می‌شود. اما نمی‌توان ادعا کرد که همه تا سلیقه‌ها و تقاضای برطرف شده است. در این زمینه باید تلاش بیشتری صورت بگیرد.

۱۵۰ درصد هزینه به زبان دولت (وزارت ارشاد) تقبل کند. شریف زاهدگان درباره تأسیس شعبه ویژه نویسندگان در سطح کشور گفت: بررسی‌هایی نشان داده است که این کار حتی به سود نویسندگان هم نیست و تمامی شعب موجود ما می‌توانند این عملیات را ارائه کنند، اما اگر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تمایل داشته باشد، ما نیز همراهی خواهیم کرد. وی در پایان با اشاره به تعهدات و پشتیبانی دولت به سازمان تأمین اجتماعی گفت: نظر آنکه دولت بزرگترین بدهکار سازمان است، ما حساسیتی به این قضیه نداریم و به احترام نویسندگان این کار را تقبل می‌کنیم.

شدید کتابخانه مواجه است.

حکمت‌الله زماهی مجموعه کتابخانه‌های شهر اصفهان را ۸۰ باب عنوان کرد و افزود: با وجود پاسخگو نبودن این تعداد، نتایجش باب این کتابخانه‌ها فعال می‌باشند.

برگزاری نمایشگاه کتاب کودک در سنندج

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان کردستان به مناسبت فرارسیدن هفته کتاب با همکاری سازمان فرهنگ و ارشاد اسلامی اقدام به برگزاری نمایشگاه کتاب در محل کتابخانه مرکزی ارشاد سنندج می‌کند.

در این نمایشگاه که از تاریخ ۸/۷/۸۶ به مدت یک هفته برگزار می‌گردد مربیان کانون در کنار نمایشگاه کتاب به اجرای برنامه‌های متنوع فرهنگی، هنری خواهند پرداخت.

دومین گردهمایی بررسی راهکارهای تکمیل اطلاعات کتاب‌های چاپ شده در کشور، همزمان بادهمین دوره هفته کتاب‌های جمهوری اسلامی ایران، به همت مؤسسه خانه کتاب، هشتم آبان در مرکز آفرینش‌های فرهنگی، هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوان برگزار شد. در ابتدای این مراسم، که با حضور معاونان فرهنگی اداره‌های کل ارشد استان‌ها، نمایندگان تشکات‌های مسفری نشر برگزار شد، محسن رضایی، مشاور معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و دبیر ستاد محمین دوره هفته کتاب، در سخنانی خواستار ارسال به موقع گزارش‌های عملکرد استان‌ها در هفته کتاب به دبیرخانه این ستاد شد و گفت: در صددیم سال آینده فعالیت‌های ۱۰ سال هفته کتاب را ارزیابی کنیم.

فعالیت‌های مربوط به اطلاع‌رسانی کتاب، که در خانه کتاب برگزار می‌شود را انجام دهم و آنها را برای خانه کتاب ارسال کنیم. وی همچنین خواستار تعریف جایگاه مراکز تازه‌های کتاب در استان‌ها شد و از چاپ نشریهٔ هفتگی کتاب خراسان، که به درج وضعیت نشر این استان می‌پردازد، خبر داد. کلمهٔ «ویس» دبیر فرهنگی اداره کل ارشاد استان سیستان و بلوچستان، خواستار استقرار نمایندهٔ کتابخانه ملی برای فهرست‌نویسی پیش از انتشار در استان‌ها شد و گفت: برای بهره‌برداری تمامی دست‌اندرکاران چاپ و نشر در استان‌ها، لازم است کارگاه‌های آموزشی اطلاع‌رسانی که توسط خانه کتاب برگزار می‌شود، گسترش یابد. لایحهٔ معاون فرهنگی اداره کل ارشاد استان قزوین با تأکید بر توجه همه‌جانبه به اطلاع‌رسانی علمی، گفت: برخی فعالان صنعت نشر از ابتدای‌ترین اطلاعات و دانش این حوزه محروم هستند و باید کلاس‌های آموزشی در این حوزه افزایش یابد.

فریدون صدیقی؛

هفته کتاب و معرفت کلمه و کتاب است

برگزاری هفته کتاب، موج نوینی برای توجه به کلمه و کتاب است. فریدون صدیقی عضو شورای سردبیری روزنامه انتخاب در گفت‌وگو با ستاد خبری دهمین دوره هفته کتاب ضمن بیان این مطلب، گفت: فرهنگ کتاب و کتابخوانی را باید به دور بهانه‌ای روح داد اما باید باور هم کرد که مشکل جامعه ما تنها با برگزاری هفته کتاب یا چند نمایشگاه کتاب برطرف نمی‌شود. وی اضافه کرد، مشکل اصلی کتاب در جامعه ما به ایجاد حقوق مولفان و مولدان کتاب برمی‌گردد، اما این مشکل فراتر از آن است که تنها با برگزاری سالانه یک بار هفته کتاب بتوان آن را برطرف کرد، بلکه مشکل کتاب در جامعه ما تنها با دادن بازانه‌های فراوان به کتاب برطرف می‌شود. فریدون صدیقی در حین بیان برپایی هفته کتاب و نمایشگاه کتاب از فرضی معتم برای توجه بیشتر به مشکلات کتاب، تولید کتاب و خواندن کتاب در جامعه دانست و اضافه نمود: برپایی فرهنگ‌های کتاب و برنامه‌های هفته کتاب احترام به خود، معرفت و فعالیت عالمان و اطلاعات تولیدکننده و کتاب است. آن هم در شرایطی که هر چیزی در جامعه ما بخوبی دارد بجز کلمه و کتاب.

وی در پایان یادآور شد: اگر نبود هفته کتاب و نقد کتاب، لابد نشریاتی به وجود می‌آمدند که کارشان تنها ایجاد اف در حق کلمه، کتاب، خرد و معرفت جمعی است.

دومین گردهمایی بررسی راهکارهای تکمیل اطلاعات کتاب

معاون امور فرهنگی اداره کل ارشاد استان همدان نیز خواستار فعال کردن نمایندگان مؤسسه خانه کتاب در استان‌ها شد و گفت: چنانچه این امر به عهدۀ تشکیلات دولتی خارج است، می‌توان از نیروهای باوقه و باخاش خصوصی استفاده کرد.

علی‌ربیس اداره فرهنگی اداره کل ارشاد استان بوشهر، اظهار داشت: بسیاری از نویسندگان استان بوشهر معجز موجود در استان، آن را در تهران و باقم به چاپ می‌رسانند و به همین دلیل اطلاعات خانه کتاب از ما تکمیل‌تر است. در ادامه این جلسه، معین پور معاون فرهنگی اداره کل ارشاد استان آذربایجان شرقی، خواستار تجهیز اداره‌های ارشاد استان‌ها به نرم‌افزاری برای صدور مجوز و ترخیص کتاب شد و گفت: از مؤسسه خانه کتاب تهران می‌خواهیم در کتابخانه مرکزی تبریز که بسیار مجهز و پیشرفته است، مرکز تازه‌های کتاب تأسیس شود.

در ادامه این گردهمایی، محمد زنجیری، مدیرعامل خانه کتاب، در سخنان خود با اشاره به این مطلب که خانه کتاب تنها تولیدکنندهٔ بانک‌های اطلاعاتی کتاب در کشور است، گفت: نهادهای برنامه‌ریز و سیاستگذار، پژوهشگران و دانشجویان در زمینه فعالیت‌هایشان تنها از اطلاعات این مؤسسه می‌توانند استفاده کنند.

وی بر لزوم تکمیل این بانک‌ها برای برطرف کردن نیازهای اطلاعات داخلی و خارجی تأکید کرد و همکاری ادارات کل ارشاد استان‌ها و تشکل صنفی نشر را در این باره ضروری خواند.

زنجیری در خصوص مراکز تازه‌های کتاب، گفت:

نیک آهنگ کوثر؛

کاریکاتوری که ویژگی داشته باشد کاریکاتور نیست

کاریکاتوری که ویژگی داشته باشد کاریکاتور نیست. ویژگی کاریکاتور، یعنی اینکه برایش آستانه تعریف کم نیست در حالی که فرق کاریکاتور با سایر هنرها، ضد مزخ بودن آن است و ارزش کاریکاتور این است که واژه محدودده‌هایی شود که شما به حال به آنها فکر نکرده‌اید.

می‌توان گفت مشخصه کاریکاتور کتاب این است که عنصر کتاب یا مطالعه در آن وجود داشته باشد. منتها کاریکاتوریست می‌تواند با این موضوع از زوایای دید متفاوتی برخورد کند که شاید تا آن لحظه خیلی‌ها چنین چیزی به ذهنشان رسیده باشد، ولی آن را به صورت مصور ندیده باشند.

دلیل نبود کاریکاتور درباره کتاب این است که فرهنگ کتابخوانی در ایران جادایی ندارد. حتی دوستان کمی از روزنامه‌نگاران کتاب می‌خوانند. کاریکاتوریست‌ها هم گریجه به خاطر رسیدن به منابع کاری کتاب می‌خوانند. ولی کمتر فرصت کتاب خواندن پیدا می‌کنند. جاداییت کتاب در ایران فقط هفته است. هم برای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و هم برای خبرنگاران. کاریکاتوریست‌ها هم از این مسأله مستثنی نیستند. شما در این ایام یک‌سری کارهای سفارشی از آنها می‌بینید، نه کارهای اصیل.

پیشنهاد می‌کنم از کاریکاتوریست‌ها بخواهید سیاست‌های بخش چاپ و نشر کتاب را به نقد بکشند. به عنوان مثال می‌توان سیاست‌های معاونت فرهنگی را از چند سال گذشته تاکنون به کاریکاتوریست‌ها داد تا آن را نقد کنند.

مراکز تازه‌های کتاب بخشی از معاونت فرهنگی اداره‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی استان‌هاست.

وی در ادامه به مسأله ارسال کتاب از استان‌ها به خانه کتاب اشاره کرد و اظهار داشت: خانه کتاب نیاز به کتاب علاوه، بلکه اطلاعات آن را برای درج در بانک اطلاعاتی این مؤسسه می‌خواهد.

وی افزود: بنابراین هر استانی، اطلاعات کامل کتاب‌هایش را ارسال کند، ما از این امر استقبال می‌کنیم و کلاً هدف ما تمرکززدایی در فعالیت‌های اطلاع‌رسانی است. مدیرعامل خانه کتاب، به مسأله تمرکززدایی در امر فهرست‌نویسی پیش از انتشار نیز اشاره کرد و افزود: بنگ بار زیادی همرا بود. زیرا کتابداران استان‌ها، فهرست کامل منابع و مستثنای را که ما در کتابخانه ملی استفاده می‌کنیم، در اختیار ندارند.

مجموع در این گردهمایی، خاتم مسافعی، نماینده فیاض‌خس توپ‌سجانی درباره فهرست‌نویسی پیش از انتشار، خواستار ارتباط بیشتر ناشران با کتابخانه ملی برای برطرف شدن و به حداقل رسیدن مشکلات فهرست‌نویسی پیش از انتشار شد.

در این نشست نیز، مسؤلان واحدهای کتابداری، اطلاع‌رسانی و شبکه خانه کتاب، رضیحانی را درباره عملکرد واحدهای خود و پیشنهادها درباره ارتباط بهتر و بیشتر با استان‌ها و ناشران ارائه کردند.

گزارش ستکره بین المللی ادبیات کودکان

گزارش بیست و هشتمین همایش دفتر بین‌المللی کتاب برای سال جوان (IBBY) که مهر ۹۱در یازن سوییس برگزار شده، به پایان ۱۳۳۸ ساعت ۷۱ بعدازظهر در تالار اجتماعات خانه فرهنگ تهران ارائه می‌شود. گفتنی است از مهمانان باافتخار پذیرایی می‌شود.

تصحیح

در مورخه ۸۷/۷/۷ مساجحه‌ای با آقای رضا سیدحسینی نویسنده و منتقد ادبی در کتاب هفته درج شد که در تنظیم و نگارش آن زیاد گفتاری نویسنده محترم تغییر یافت که بدینوسیله از ایشان پوزش می‌طلبیم.

سردیر محرم کتاب هفته در شماره ۹۰ نشریه محترم، موبخ ۱۳۲۸ بیان ۱۳۲۸ متضمن مساجحه کارهایی با اینجانب بود دو نکته اشباه وجود داشت که تقاضای تصحیح آن دارم.

تخت‌ن بست اینجانب در وقت انتشار مجله اوهامانی کتاب، اقتضای همکاری با آن نشریه گرفتار را بداشت. مردم بدنه نگفتم که نقدنویسی در ایران فراموش زیاد ندارد؛ بلکه مردم بدوش نقد کتاب در فضای فرهنگی فعلی برای نگارنده مقالهٔ مسجحهٔ یاد شده، در نقد دادنی بلکه نقد واقعیتی است. طمأً مساجحان آن کتاب‌ها را دلگیر و گاه مسکنا است دشمن سازد.

با اکتب‌های علی اباداد

سردیر ؛ علی اصغر رضیاشیر	مدیر مسؤول ؛ احمد مسجد جامعی
مدیر امور اجرایی ؛ محمد رضا نادیمی	مسئول توابع ؛ عزیزالله امرایی
مسئول مالی ؛ محمدناکندری قادی	گروه توابع ؛ طبرش‌شاهری علی‌ناصح
مسئول آداری ؛ حجت‌الله زاهدی	مهدی صوری ؛ امیرفرهانی ؛ سیدکسلسلمی
امور مالی ؛ امیرشس	نظارت چاپ ؛ محمود رضا طالعوی
تلفن آگاهی‌ها ؛ ۲۰۲۸۵۷۷	لیتوگرافی ؛ بیامان
مسئول دفتر امور اجرایی ؛	چاپ و توزیع ؛ نقشینه بیامان
عائده صادقی	نگار کار ؛ قادر میرزایی
تلفن امور اجرایی ؛ ۸۳۷۸۵۹۸	خدمات ؛ علی محمدی ؛ علی رحیمی

نشانی: کتاب هفته در اینترنت ؛ http://www.keutabehafteh.com

شماره ۹۱، نشینیه ۱۱ آبان ۱۳۸۸

